Міністерство культури та інформаційної політики України

Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Харківської державної
наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка

_____Наталя ПЕТРЕНКО

30.03.2023

ЗВІТ ПРО РОБОТУ

ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ імені В. Г. КОРОЛЕНКА

У 2022 РОЦІ

Харків•2023

ОСНОВНІ ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕКИ

На початку 2022 року діяльність Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка (ХДНБ), однієї з найстаріших і найбільших книгозбірень України та Європи, здійснювалась у звичному режимі. Від 24 лютого 2022 року — в умовах воєнного стану, запровадженого в країні внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації (РФ) в Україну згідно з Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 р. № 64/2022 (спочатку строком до 26 березня; продовженого згодом до 25 квітня, 25 травня, 23 серпня, 21 листопада, 19 лютого 2023 р. та відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (від 12.05. 2015 р. № 389-VIII, зі змінами і доповненнями).

Харків одним із перших в Україні опинився в епіцентрі військової агресії з боку Росії, що не припинялась увесь рік. На початку березня 2022 року через ракетні удари по центру міста зазнав суттєвих пошкоджень бібліотечний комплекс ХДНБ (головний корпус, адміністративно-господарчий, читацькі корпуси та книгосховища). Зруйновано систему опалення бібліотеки. Через неможливість забезпечення оптимальних умов зберігання під загрозою опинився бібліотечний фонд книгозбірні — вагома складова Державного бібліотечного фонду країни, у т.ч. колекції рідкісних видань та рукописів. З 24 лютого 2022 р. бібліотека вимушено припинила надання послуг для фізичного відвідування користувачів. Війна змусила багатьох співробітників залишити рідне місто й шукати безпечніші місця проживання в межах України та за кордоном (в Австрії, Бельгії, Грузії, Італії, Німеччині, Норвегії, Польщі, Португалії, США, Франції, Чехії), що також стало викликом для бібліотеки з огляду забезпечення виконання багатьох виробничих процесів (комплектування фонду, обробку нових надходжень тощо).

У надскладних умовах воєнного часу адміністрація та колектив ХДНБ на чолі з новим директором Наталією Петренко, призначеною на цю посаду 4 січня 2022 р. за наказом Міністерства культури та інформаційної політики України (МКІП) (від 30.12.2021 р.№ 748-к), докладали значних зусиль задля ліквідації наслідків руйнування, відновлення та забезпечення функціонування державного закладу. Бібліотека продовжувала виконувати основні статутні функції науково-дослідного, науково-методичного центру з бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства, книгознавства зі сприяння розвиткові науки, освіти, культури, збереження духовного і культурного надбання українського народу. Право громадян на бібліотечне обслуговування, вільний доступ до інформаційних ресурсів реалізовувалися переважно в дистанційному режимі, з акцентуванням уваги на збереження життя та здоров’я відвідувачів, а також співробітників.

Бібліотека реалізовувала цільові завдання МКІП, орієнтовані зокрема на розвиток культури та інформаційної політики під час війни, Стратегію розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України» (схвалена Кабінетом Міністрів України від 23.03.2016 № 219-р), Стратегію розвитку читання в Україні на 2021–2025 роки «Читання як життєва стратегія» (проєкт), Стратегію Української бібліотечної асоціації на 2022−2025 роки, проєкти Міністерства цифрової трансформації України (Мінцифра), ключові ініціативи Стратегічного плану Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та установ (ІФЛА) на 2019–2024 рр., міжнародний проєкт «Роль бібліотек у реалізації Глобальних цілей сталого розвитку ООН до 2030 р.», підтримувала проєкти Мінцифри, Українського інституту книги (УІК), Українського культурного фонду (УКФ).

Фахівці у рамках компетенцій брали участь у розробленні та реалізації державної політики з бібліотечної справи. Особлива увага приділялася збереженню бібліотечних фондів, що є національним надбанням держави. Здійснювалася робота з оцифрування колекцій, зі створення конкурентоспроможних інформаційних активів та сервісів, проводився пошук джерел позабюджетного фінансування, розширювалися вектори міжнародної співпраці,вирішувалися завдання подальшого розвитку професійних компетенцій персоналу.

У важкий час випробувань робота ХДНБ здійснювалася за підтримки МКІП та особисто міністра О. Ткаченка, який відвідав бібліотеку та ознайомився з її потребами, а також представників місцевих органів влади і міжнародної спільноти.

Звіт про роботу ХДНБ за 2022 рік базується на аналізі зовнішнього та внутрішнього контенту бібліотечної діяльності, відображає основні підсумки роботи у період збройної агресії РФ проти України, розвиток бібліотеки як цифрового хабу, науково-інформаційного центру в галузі бібліотечної справи та бібліотекознавства. Проаналізовано активності з науково-інформаційного забезпечення українознавства та краєзнавства, науки і техніки, соціокультурної та науково-просвітницької діяльності; роботу щодо формування та збереження документних ресурсів, каталогізування та генерування власних баз данних (БД); обслуговування користувачів; розвиток міжнародної співпраці, яка отримала в звітному році потужний імпульс.

1. БІБЛІОТЕКА У ПЕРІОД ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РФ ПРОТИ УКРАЇНИ. Одним із головних викликів, що постали ще на початку збройної агресії РФ, стало забезпечення роботи ХДНБ, яка двічі потрапляла під ракетні обстріли.

Отримані пошкодження. Перші «рани» книгозбірня отримала 2 та 9 березня 2022 року. Суттєвих пошкоджень зазнав увесь бібліотечний комплекс. Головний корпус, зведений 1901 року за проєктом видатного українського архітектора Олексія Бекетова у стилі неоренесансу, є пам’яткою архітектури та містобудування державного та регіонального значення. У всіх будівлях втрачена значна частина вікон (потрощено 344 вікна). Пробито покрівлю даху над головним корпусом (загальна площа постраждалої частини становить 433,5 кв.м). Пошкоджені світловий ліхтар над атріумом у головному корпусі (загальна площа 75 кв.м) — окраса книгозбірні (освітлював мармурові сходи, які ведуть до великого читального залу, нині вітражі знищено); системи опалення (563 точки площею 17 702 кв. м; майже 40% не підлягають відновленню), вентиляції, водовідведення та водопостачання; електромережі. Внаслідок численних вибухових хвиль зламані внутрішні двері, постійні обстріли призвели до осипання стель у робочих кімнатах і фасадів будівель.

Порушено температурно-вологісний, світловий, санітарно-гігієнічний та охоронний режими. Через відсутність вікон до приміщень книгосл и і р исші х дба Мя сЖ внос и ли п

злагоджено закривали контури будівлі. Але масштаб пошкоджень у середмісті, де чи не кожна будівля є пам'яткою архітектури, з перших днів війни був колосальним, і надати масштабну допомогу міська влада не мала можливості.

У рамках проєкту «***Збережіть українську культуру***», що реалізується за підтримки МКІП та телеком-оператора «Vodafone Україна», було розпочато кампанію зі збору коштів на відновлення бібліотеки (https://-restore.mkip.gov.ua/en/-objects/-harkivska-derzhavn-naukova-biblioteka-imeni-korolenka?-fbclid-=Iw-AR3XZZrea-04NQExhKU8Zz-D5NUb7-tbwla5P-_1_hh_owYuQWjjMEgCyPqgn3o). Надано відомості про пошкодження ХДНБ, кошторис на відновлення, реквізити бібліотеки (англійською та українською мовами)[1]. Інформацію розміщено на Урядовому порталі органів виконавчої влади (https://www.kmu.gov.ua/news/odna-z-najbilshih-bibliotek-yevropi-yaka-postrazhdala-cherez-diyi-rosijskih-okupantiv-potrebuye-dopomogi).

Для проведення заходів щодо збереження будівлі та фондів бібліотеки здійснювався пошук волонтерів та благодійних фондів. Однією з перших надійшла допомога від громадської організації «Museum for change» (Одеса) та Олександри Ковальчук за фінансової підтримки ALIPH Foundation. Отримані матеріали були використані для закриття вікон у книгосховищах та робочих кімнатах. Працівники господарської служби намагалися оперативно усувати пошкодження, що виникали внаслідок щоденних обстрілів. Суттєвою була допомога в межах проєкту «Підтримка громади Харкова в умовах кризи», партнерами якого є Спілка побратимства Харків−Нюрнберг та благодійний фонд (БФ) громади Харкова «Толока». Були отримані інструменти та матеріали для тимчасового убезпечення фондів, локальних ремонтів приміщень, даху та підготовки будівлі до осінньо-зимового періоду. Роботи виконувалися не лише співробітниками відповідних служб бібліотеки, але й бібліотекарями, які самовіддано працювали, незважаючи на загрози життю та здоров'ю.

У критичні для міста та книгозбірні часи одними з перших прийшли на допомогу польські колеги — працівники бібліотек та музейних інституцій. За сприяння Міністерства культури та національної спадщини Республіки Польща та польського Центру допомоги для культури в Україні бібліотеці були надані необхідні матеріали та обладнання (протипожежна кошма, плівка для захисту вікон, вогнегасники тощо), а також отримані протигрибкові засоби для книг та стін, що наразі було актуальним для оброблення бібліотечного фонду та книгосховищ після тривалого перебування у невідповідних умовах зберігання. Усі матеріали та засоби були придбані Національним інститутом спадщини та Національною бібліотекою Республіки Польща. Крім того, головний реставратор Варшави Мілаш Красоцький та низка агентств, що займаються збереженням історичної спадщини Польщі, надали гуманітарну допомогу музеям та закладам культури Харкова (у т.ч. бібліотеці), до якої увійшли засоби, необхідні для збереження та убезпечення колекцій, обладнання для обігріву та осушування повітря в книгосховищах.

Участь у документуванні воєнних злочинів проти людяності та об'єктів культурної спадщини, скоєних російською армією. Інформацію та документальні свідчення про пошкодження бібліотеки,факти руйнації зафіксовано на національній ***об'єднаній платформі культури та медіа під час війни*** (https://culturecrimes.mkip.gov.ua/?p=658***), інтерактивній мапі культурних втрат***

[1] Реквізити ХДНБ англійською мовою https://restore.mkip.gov.ua/en/objects/harkivska-derzhavna-naukova-biblioteka-imeni-korolenka?-fbclid=Iw-AR3XZZ-rea04NQExh-KU8ZzD5NUb7tbwla5P_1_hh_owYuQWjjMEgCyPqgn3o; реквізити українською мовою https://restore.mkip.gov.ua/objects/harkivska-derzhavna-naukova-biblioteka-imeni-korolenka?fbclid=IwAR3XZZrea04NQExhKU8ZzD5NUb7tbwla5P_1_hh_owYuQWjjMEgCyPqgn3o

(https://culturecrimes.mkip.gov.ua) МКІП. Відомості про ХДНБ як об’єкт культурної інфраструктури, щопостраджавунаслідок бойових дій в Україні, підтверджені Організацією Об’єднаних Націй з питань освіти, науки і культури **(**ЮНЕСКО) (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, UNESCO): Damaget cultural sitesin Ukrain everi fiendby UNESCO/Пошкодження культурних пам’яток в Україні перевірено ЮНЕСКО (https://www.unesco.org/en/articles/damaged-cultural-sites-ukraine-verified-unesco.

Участь у реалізації політики національної пам’яті. Представники бібліотеки входять до складу міської комісії з питань топоніміки та охорони історико-культурного середовища, на засіданнях якої обговорювалися питання впорядкування найменувань об’єктів топоніміки, пов’язаних із країною-агресором. Заклад долучився до реалізації проекту ***«Архівування документ***

оцифрованих копій видань, 30 од. документів із фонду ХДНБ)[3]. Продовжувалося формування фонду електронних документів ХДНБ (ФЕД), до якого зокрема включено підготовлені до ЕБ «Культура України» 16 папок з файлами, з електронними образами документів; унікальні документи НАФ (усього 23 од.),електронні документи отриманих обов'язкових примірників (25 од.) та ін. Актуалізовано власні електронні БД, представлені в інтернеті, БД «Електронний каталог» та ін. (доповнено 6012 БЗ).

Цифрові активи ХДНБ поповнено новими віртуальними проєктами та виставками («Бібліотеки Харківщини в умовах воєнного стану», «Григорій Сковорода. "Байки харківські": читаємо, слухаємо, вивчаємо…», «Зі славної родини Гординських», «Не тільки двигун торгівлі. Рекламні та інформаційні оголошення як джерело до вивчення біографій», «Володимир Хавкін: невідомий геній» та ін.), вікторинами, постами у соцмережах[4]. Здійснювалася робота з інформаційно-змістовного наповнення розділів сайту ХДНБ (https://-korolenko.kharkov.com/), блогів; просування контенту на офіційних сторінках бібліотеки, структурних підрозділів у соціальних мережах — фейсбуці, інстаграмі, твіттері (https://www.facebook.com/hdnb.korolenko, https://www.instagram.com/librarykorolenko18/, https://-twitter.-com/hgnb_korolenko) тощо. **Продовжено рекламну кампанію** щодо просування проєкту «Дія. Цифрова освіта», Тижня цифрової грамотності від Мінцифри (ХДНБ ім. В. Г. Короленка — офіційний хаб Національного проєкту освітньої онлайн-платформи «Дія. Цифрова освіта»), поширення інформації на сайті ХДНБ https://library.korolenko.kharkov.com/digital-education-hub/, соціальних мережах під хештег #ХДНБ_цифрова_освіта.

4. НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА. Ця діяльність була спрямованана забезпечення реалізації завдань ХДНБ як культурного, освітнього, наукового та інформаційного державного закладу, який виконує функції науково-дослідного, науково-методичного центру з бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства, книгознавства; освоєння актуальної тематики та забезпечення змістовності, сучасного наукового рівня документознавчих, історико-книгознавчих розвідок, наукових доповідей, повідомлень та публікацій; наукового розкриття історико-культурного значення колекцій документних пам'яток. Забезпечувалася підтримка цільових проєктів МКІП, Мінцифри, УІК, УКФ.

Для стабілізації роботи ХДНБ здійснювалася взаємодія з державними органами виконавчої влади та місцевого самоврядування — МКІП, Харківською обласною військовою адміністрацією (ХОВА), Харківською міською радою. Продовжено співпрацю з національними та провідними науковими бібліотеками країни: Національною бібліотекою України ім. Ярослава Мудрого (НБУ ім. Ярослава Мудрого), Національною бібліотекою України ім. В. І. Вернадського (НБУВ), Національною історичною бібліотекою України (НІБУ), Львівською національною науковою бібліотекою ім. В. Стефаника (ЛННБ ім. В. Стефаника), Одеською національною науковою бібліотекою (ОННБ), Державною науково-технічною бібліотекою України (ДНТБУ), Центральною науковою бібліотекою Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна (ЦНБ ХНУ) та ін., а також громадськими бібліотечними організаціями — ВГО УБА та її обласним відділенням (філією) (ХОВ УБА), у т.ч. зарубіжними — асоціацією EBIB (Польща), Французькою бібліотечною асоціацією BiblioPat, Консорціумом європейських наукових бібліотек (CERL). Здійснювалася

(заархівовано 98 документів, pdf, фото, відео); всеукраїнського дослідження ***«Бібліотека як звичка»***: за запитом Державної бібліотеки України для юнацтва було надіслано дані співробітниці ХДНБ — учасниці базового тренінгу програми «Молодіжний працівник» для опрацювання та підготовки статті у фахові видання, розробки практичних рекомендацій щодо ефективної інформаційної співпраці «молодіжний працівник — бібліотечний фахівець».

На регіональному рівні з об'єктивних причин, обумовлених воєнними діями, обстрілами Харкова та області, у звітному році існували проблеми щодо наповнення цифрового регіонального проекту ***«Бібліотечна енциклопедія Харківщини»,*** https://libenc.korolenko.kharkov.com/ (в межах однойменного дослідження). Здебільшого доопрацьовувалися розпочаті теми, здійснювався пошук, аналіз, збір матеріалів за темою «Пересувна бібліотека» (в архіві оцифрованої історичної періодики LIBRARIA, проєкт компанії «Архівні інформаційні системи»). Проте дослідження бібліотек Харківщини не припинялося, і завдяки активному і тривалому моніторингу подій протягом року створено мультплатформний проєкт ***«Бібліотеки Харківщини в умовах воєнного стану»***, який складається з електронного видання ***«Бібліотеки Харківщини в умовах воєнного стану : OSINT-розвідка на основі відкритих джерел»*** та сайту ***«Бібліотеки Харківщини в умовах воєнного стану: хронологія бібліотечного спротиву»*** (https://sites.google.com/view/kharkiv-libraries-resistance/). На ресурсі представлено факти руйнації і пошкодження бібліотечних будівель у місті, зібрано в єдиний розділ покликання на цифрові платформи та ресурси для фіксації злочинів проти культурної спадщини України. Робота за темою регіонального дослідження ***«Бібліотеки Харківщини в умовах воєнного стану»*** триватиме й наступного року.

Локальні дослідження. За напрямом ***«Документнепам'яткознавство, книгознавство, бібліотекознавство: актуальні питання теорії та практики»*** здійснювалася підготовка матеріалів до наукових публікацій та повідомлень за темами: «Значення почеркознавчої експертизи для бібліотечної роботи з архівними та книжковими пам'ятками», «Експертиза цінності документних пам'яток в Україні: регламентування роботи та практика, проблемні питання».

Проводилася ***документознавча експертиза.*** Здійснювалися ***експертні дослідження документних пам'яток*** та підготовка відповідних експертних висновків. Підготовлено два висновки державної експертизи культурних цінностей — рукописних та друкованих документів з ФДП (усього 107 об'єктів), що ввійшли до евакуаційного списку (за наказом МКІП). Укладено також висновок державної експертизи за результатами ідентифікації й оцінки примірника цінного видання початку XX ст. (за запитом власника). Надавалися експертні консультації щодо наукової, історико-культурної цінності видань XVIII–XIXст. за запитами Головного з консультації що з у

відеоматеріалів. Оскільки в умовах російської військової агресії та ведення бойових дій на території Харківщини повноцінний доступ до фонду книгозбірні був обмеженим, при підготовці використовувалися виключно відкриті інтернет-джерела (електронні каталоги й бібліотеки, сайти видавництв та інтернет-магазинів, пабліки тощо);в оформленні використана айдентика, розроблена переможцем мистецького конкурсу МКІП (комунікаційною агенцією «Postmen» у партнерстві з літературним критиком Євгенієм Стасіневичем). Набув розголосу Міжнародний Digital студентський інтелектуальний турнір ***«#СловоСковороди Ми побудуємо світ кращий»*** (організований у партнерстві з Науковою бібліотекою КНУКіМ, ХОВ УБА, «Видавництвом Старого Лева», за стипендіальної допомоги працівникам культури з України від Goethe-Institut), на якому для вшанування пам'яті великого мислителя зустрілися студенти, викладачі, бібліотекарі з 22 закладів вищої освіти України. Проведено онлайн-презентацію за участю авторів книги— відомих дослідників історії, учасниківпроєкту «Дорогами Сковороди», співорганізаторів виставки «Великі земляки: Григорій Сковорода» В. Горбоносова та А. Парамонова ***«Дорогами Сковороди. Слобідська Україна»,*** у якій вперше опубліковані старовинні карти, фото, архівні джерела про подорожі Сковороди у 1759–1794 рр. Долучилися до засідання «круглого столу» ***«Григорій Сковорода крізь призму сучасності***» (організатор: Харківський державний професійно-педагогічний коледж ім. В. І. Вернадського), з бібліографічним оглядом друкованих видань із фондів ХДНБ — інтелектуальним та духовним спадком видатного українського мислителя, письменника і педагога;віртуального бібліотечного марафону ***«Мандрує світом його слава»: до 300-річчя Григорія Сковороди»*** (організатор: Полтавська ОУНБ ім. І. П. Котляревського) та інших заходів.

На десятому місяці ворожої навали організовано резонансну онлайн-зустріч із доктором мистецтвознавства ***Василем Щепакіним «Мистецький спротив: митці Харкова у російсько-українській війні».*** Знаний мистецтвознавець, який від початку війни відслідковує, фіксує та аналізує мистецький спротив Харківщини, виступи митців на місцевих та закордонних майданчиках**,** волонтерську діяльність, які захоплюють українських та іноземних поціновувачів сучасного мистецтва, навів яскраві прояви діянь харківської творчої інтелігенції, діячів культури і мистецтв, аматорів і викладачів, студентів, що не припиняють надихати містян, пропонують долучитися до надбань світової культури, шедеврів класичної музики; активно популяризують сучасні, воєнні, створені у сховищах і підвалах, «за двома стінами» музичні, художні, поетичні твори митців від перших багатолюдних концертів у харківській підземці до джазових фестивалів у бомбосховищі (де немає потреби переривати дійство на час повітряних тривог)[15].

Брали участь у реалізації всеукраїнського проекту ***«Великі земляки»*** (заснований творчим клубом «Гостинна на Дворянській» та культурно-діловим центром «Рубаненко і партнери» у 2015 р.)[16], у рамках якого здійснено підготовку матеріалів до книги-календаря на 2023

---

[15]Із допису В. Щепакова у соцмережах: «*Дякую Бібліотеці ім. Короленка за запрошення і за можливість донести важливу для багатьох харків'ян (і не лише харків'ян) інформацію! Мені було цікаво готувати матеріал, адже до деяких подій я був дотичний особисто в різних якостях (слухач-глядач, учасник зйомок кліпу, одного разу навіть як піаніст-виконавець). Пишаюсь митцями міста-героя Харкова, які своєю творчою і волонтерською діяльністю наближають ПЕРЕМОГУ УКРАЇНИ!!!»*

[16]Проєкт реалізується харківським культурно-діловим центром «Рубаненко і партнери» (засновники Людмила та Леонід Рубаненки), а також творчим клубом «Гостинна на Дворянській» (куратор Андрій Парамонов). У 2021 році партнерами проєкту стали Національний літературно-меморіальний музей Г.С. Сковороди, Чорнухинський літературно-меморіальний музей Г.С. Сковороди, Харківський художній музей, ХДНБ, ЦНБ ХНУ та ін.

рік, присвяченого Григорію Квітці-Основ'яненку, до 245-річчя з дня народження письменника і громадського діяча (із серії «Великі земляки»)[17].

Залишалася пріоритетною промоція читання як одного з провідних напрямів діяльності. Цьому сприяла більшість проведених заходів, зокрема онлайн-презентації книг, творів, що відображають боротьбу народу України за свій дім, родину, незалежність. Серед них — книга українського письменника, математика, дослідника, волонтера, учасника освітньої програми «Школа майбутнього» Андрія Мероника *«24.02. Щоденник війни»*, де представлено невигадані історії компанії молодих людей, які опинилися посеред війни і пристосовувалися до нових реалій, щоб бути корисними країні, про їхні страхи та сумніви, думки та віру. Окремий розділ склали історії українських підприємців, блогерів, артистів (Даші Астаф'євої, Катерини Кухар і Олександра Стоянова та ін.). У презентації взяли участь харківські письменники, поети, журналісти. За участю харківських літераторів — членів обласної організації Національної спілки письменників України також відбулася презентація книги, присвяченої українському поету, перекладачу, літературознавцю ***Василю Мисику* «*...І цілий всесвіт допоміг нести»***, організована до 115-річчя від дня народження митця,[18]яка містить наукові розвідки, присвячені його творчій спадщині, інтерв'ю, спогади, зокрема співробітника НДВК, кандидата історичних наук, краєзнавця В. Романовського у статті «Підтримка майстра».

Презентовано нові видання творів харківського письменника, журналіста, краєзнавця ***Віктора Козоріза*: нариси *«Драбівська справа. До 90-річчя голодомору в Україні 1932−1933 років»***, у яких на основі архівно-історичних матеріалів, газетних публікацій, свідчень очевидців розкрито подробиці одного з найгучніших судово-політичних процесів 30-х років ХХ ст., що увійшли в історію як «Драбівська справа» і стали наочним прикладом здійснення сталінським режим Голодомору — геноциду в Україні (книгу відсканована, вона поповнила електронний фонд бібліотеки, стала доступною для широкого загалу); а також видання ***«Серед степу широкого на Вкраїні милій : нариси з історії села Кононівка»*** (презентація пройшла у Великохутірській сільській бібліотеці Золотоніського р-ну Черкаської обл. за участю співробітниці бібліотеки Л. Козоріз, дружини письменника), яке висвітлює маловідомі сторінки з історії с. Кононівка Золотоніського району від часу його заснування. Спираючись на широку джерельну базу, автор проаналізував історичні умови, в яких виник і розвивався цей населений пункт у XVIII —на початку ХХ ст., життя місцевого населення, історію створення унікальної бібліотеки, що належала поміщику-бібліофілу І. Я. Лукашевичу, зв'язкам із Кононівкою відомого мецената, агронома, громадського діяча, видавця газети «Рада» Є. Х. Чикаленка[19].

Проведено заходи з метою вшанування пам'яті видатної художниці Зінаїди Серебрякової, життя та творчість якої протягом 1884–1920 рр. були невіддільними від Слобожанщини (онлайн-розповідь про вулиці та будинки Харкова, пов'язані з іменем художниці; хто з

---

[17]Книжки з бібліотек представників роду Квіток у фондах Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка; Метричні записи про хрещення А. Ф. Квітки 1774 р. та Г. Ф. Квітки 1778 р., про вінчання ГригоріяКвітки та Анни Вульф 24 жовтня 1820 р.: [арх. документи з фондів ХДНБ ім. В. Г. Короленка] / фот. [І. Лосієвського, А. Парамонова] // Великі земляки. ГригорійКвітка-Основ'яненко: кн.-календар 2023 / Культ.-діл. центр корпорації «КГ Рубаненко і партнери»; партнери проєкту: Нац. музей Тараса Шевченка, Харків. літ. музей, Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]. Харків, [2022]. С. [37, 45, 53, 54].

[18]І цілий всесвіт допоміг нести. Харків : Майдан,2021. 380 с.: іл. URL: https://kharkiv-nspu.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/Mysyk_-1-162.pdf.

[19]Козоріз В. П. Серед степу широкого на Вкраїні милій : нариси з історії села Кононівка. До 30-річчя незалежності України та 160 річчя від дня народження Євгена Чикаленка. Харків ; Черкаси: Козоріз В. П., 2021. 102 с. URL: http://ist.zolotonosha.ck.ua/2021/08/istoriya-sela-kononivka/.

харків'ян був увічнений на її портретах; з ким дружила й співпрацювала у Харкові тощо). На краєзнавчих читаннях***«Майстер слова Інна Мельницька»*** обговорено життєвий та творчий шлях письменниці, перекладачки, лауреатки літературних премій, учасниці Другої світової війни Інни Мельницької (за участю укладачки кількох збірок її творів, бібліографа, театрознавця Ю. Полякової).

Відеолекція ***«Краю мій, Слобожанщино!»***,онлайн вікторина ***«Харківщина в цікавих подіях і фактах»***, підготовлені фахівцями ВУ та ВЛІМ, ознайомили учнів з історією та сьогоденням Харківщини, з цікавими фактами історії бібліотеки, її фондами. Тридцять учнів-гравців увійшли до складу трьох команд, що мандрували ***«На Слободу за свободою».***Маршрут квесту пролягав читальними залами бібліотеки, деучасники — козаки шукали листа гетьмана з зашифрованою картою, розгадували його таємницю, збиралися у похід, розвідували місцевість, «варили юшку», «будували фортецю», а за потреби могли отримати допомогу з бібліотечних книг, у яких знаходилася відповідь на будь-яку загадку.

Нового імпульсу зазнала робота, орієнтована на **відродження українських народних традицій, звичаїв, обрядів, популяризацію українського народного мистецтва, фольклору.** Отримав визнання **цикл народознавчих онлайн-зустрічей.** Ці дослідницькі проекти з народознавства, презентації творів мистецтва, літератури зазвичай супроводжувалися відеозаписом заходів, систематично висвітлювалися для широкого загалу (на вебканалах, у соціальних мережах); більшість з них проведена за участі історика, письменника, краєзнавця Михайла Красикова, з яким бібліотека активно співпрацює вже багато років[20]. Серед таких заходів — етнографічна онлайн-зустріч «***Слобожанщина — скарбниця історико-культурної спадщини»*** до Дня етнографа України, на якій йшлося про етнографію як науку,зв'язок та відмінності її від фольклористики, етнографічну спадщину Слобожанщини, роботу сучасних етнографів, плани на майбутнє Спілки етнологів та фольклористів Харкова. Фольклорний гурт «Муравський шлях» виконав українські пісні («Ой, ти, синенький пролісочку», «Вітер з поля», «Ой розвивайся, сухий дубе»). Подібні заходи, як було зазначено учасниками, стають дієвим засобом виховання патріотичних почуттів, джерелом національної гордості і самоствердження.

До Міжнародного дня вишиванки за участю харківських науковців та митців проведено онлайн-зустріч **«*Не щезає мода на майстерність народу*»**,на якіййшлося про вишиванку як символ краси, могутності духу та єдності українського народу; традиції, орнаменти слобожанської вишивки; про те, як вишиванка надихала на творчість українських художників; вишивку в пісенній творчості, продемонстровано унікальні зразки української вишиваної жіночої сорочки.За традицією зустріч завершилася виконанням українських пісень про вишиванку. На Трійчанській онлайн-зустрічі **«*Зелена неділя дарує чар-зілля»*** учасників заходу вітали протоієрей Харківської єпархії Української православної церкви Федір Воскобойников, інструментальний колектив «Ярмарок» та ін.; йшлося про святкування Трійці на Слобожанщині, експонати Харківського художнього музею, присвячені святу (зокрема картину «Трійця» невідомого художника II половини

[20] Красиков Михайло Михайлович — кандидат філологічних наук, професор кафедри українознавства, культурології та історії науки НТУ «ХПІ», директор Етнографічного музею «Слобожанські скарби» ім. Г. Хоткевича НТУ «ХПІ» та галереї «Art KhPI», директор Харківського відділення Українського етнологічного центру Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України, член Національної спілки письменників України та Національної спілки художників України, Міжнародної асоціації мистецтвознавців, почесний член Всеукраїнської спілки краєзнавців, голова ради Неформального товариства друзів Зінаїди Серебрякової, член Консультативної ради з охорони культурної спадщини при Департаменті культури і туризму ХОДА. 2008 р. ХДНБ видала біобібліографічний покажчик «Михайло Красиков — вчений, краєзнавець, поет».

XVII ст.); прикрашання осельта храмів на Зелену неділю (повідомлення працівниці Єпархіальної бібліотеки ім. преподобного Венедикта Нурсійського Свято-Дмитрівського храму). Відбулися також народознавчі онлайн-зустрічі на тему ***«Буде бджола на квітці — буде яблуко на столі»*** до свята Преображення Господнього (яблучного Спаса) та Дня пасічника (серпень); ***«Михайлове чудо — прикмети і традиції свята»*** до дня Михайла чудотворця (вересень); **«*Свято Покрови в українській народній традиції»*** (жовтень), на якій представлено унікальний етнографічний матеріал про традиції і звичаї, прислів'я і приказки, пов'язані з цим народним і релігійним святом, обговорено витоки походження Покрови, причини популярності в Україні, вшанування українського воїнства; ***«Проводи в армію в українській традиції другої половини XX століття»***, ***«Катерини, Андрія та інші грудневі свята у традиційному народному календарі»***(листопад); ***«Наума, Варвари, Миколая та інші грудневі свята у традиційному народному календарі українців».***

Значна увага приділялася підготовці нових електронних, нонелектронних ресурсів із українознавства та краєзнавства, актуалізації діючих. У розробленому мультиплатформному ресурсі ***«Бібліотеки Харківщини в умовах воєнного стану»***, презентованому на «Короленківських читаннях 2022», представлено інформацію про роботу бібліотек Харкова з початку повномасштабної військової агресії РФ проти України, відомості про факти руйнації і пошкодження бібліотечних будівель у місті. Науково-просвітницький віртуальний проект ***«Зі славної родини Гординських»*** привертає увагу до наукової та творчої спадщини родини відомих українських митців і науковців XX ст. **—** Ярослава Гординського (1882–1939), письменника, літературознавця, та його сина **—** Святослава Гординського (1906–1993), художника, поета, перекладача.Акцентовано увагу на вибраних творах митців, наведено уривки з праць, критичних статей, фактографічну та бібліографічну інформацію, ілюстративний матеріал, посилання на електронні ресурси, оцифровані видання та повні тексти з відкритих інтернет-джерел, у т.ч. на раніше укладений ХДНБ бібліографічний покажчик «Святослав Гординський **—** письменник і митець» (1998 р.; у серії «Діячі української діаспори»). Розроблено цикл відеороликів ***«Український відділ імені Тараса Шевченка — Відділ "Українiка" ім. Т. Г. Шевченка. Особистості»***, присвячений ключовим постатям в історії цього відділу бібліотеки; лонгрид «***Не тільки двигун торгівлі. Рекламні та інформаційні оголошення як джерело до вивчення біографій»*** (за матеріалами дослідження історії відділу «Українiка» ім. Т. Г. Шевченка), що дозволяє дізнатися, як рекламні та інформаційні оголошення з видань переважно початку XX ст. допомогли у пошуку біографічних відомостей про осіб, причетних до розбудови українського відділу Харківської громадської бібліотеки (до нього увійшли 80 оголошень з видань того періоду, біографічні довідки про понад 20 відомих, маловідомих і зовсім невідомих діячів того часу тощо); ментальна карта ***«Культуртрегер українського футуризму»***, до 130-річчя від дня народження Михайла Семенка (1892−1937), основоположника і теоретика українського футуризму; онлайн-проєкт ***«Архітектурна*** вікторина. Частина 2».

Здійснювалася актуалізація інтернет-порталу ***«Краєзнавство»***, який забезпечує вільний доступ громадян до потужних інформаційних ресурсів ХДНБ про історичний розвиток та сьогодення Харківщини; блогу ***«Історія Харкова у пам'ятних дошках: фактографічні та бібліографічні відомості»***, що, як і раніше, користувався великим попитом віддалених користувачів України та зарубіжжя. Опубліковано 7 дописів, зокрема з нагоди 135-річчя від дня народження Леся Курбаса, українського режисера, актора, драматурга, публіциста, та 100-річчя

від часу заснування митцем театру «Березіль» у Харкові[21] (13 127 звернень до блогу). Актуалізовано також віртуальні проєкти та виставки «Слобожанський уклін Кобзареві», «Яскрава сторінка краєзнавчого руху», «Микола Васильович Гоголь та Харківщина», «На пошану академіка Миколи Федоровича Сумцова», «Петро Тимофійович Тронько: харківські сторінки біографії» та ін.

Приділялася увага формуванню та промоції інтегрованого ресурсу — ЕБ ***«Культура України»*** (координатор: НБУ ім. Ярослава Мудрого; https://elib.nlu.org.ua/), орієнтованої на виконання цільових завдань інтеграції культури народів України до європейського та світового інформаційного простору, зміцнення культурних зв'язків і формування позитивного іміджу України у світі. За час війни були створені електронні копії 10 видань до ЕБ, п'ять із них («Життя і особа Григорія Сковороди» Володимира Ерна, «Григорій Савич Сковорода, український філософ XVIII ст.» Анатоля Котовича, «В тенетах далечини» М. Проліса, «Григорій Савич Сковорода» Софії Русової та «Харківські байки» Григорія Сковороди) були оцифровані до відзначення 300-річчя з дня народження видатного філософа. Загальна кількість цифрових копій документів із фондів бібліотеки в цьому ресурсі становить 250.

Активнішою, ніж раніше, була робота, спрямована на підтримку **проєктів ГО «Вікімедія України»** (регіонального відділення в Україні Фонду Вікімедіа, зареєстрованого в США). Брали участь у п'ятому ***«Вікімарафоні 2022»*** — щорічній акції ГО «Вікімедія України» з написання статей до української Вікіпедії (з 2015 р. проводиться до дня заснування української Вікіпедії, 30 січня), яка тривала 27−31 січня. Під час вікімарафону було підготовлено понад 20 матеріалів до україномовного розділу Вікіпедії; протягом року — 43 статті. Більшість з них присвячена видатним діячам науки, культури, освіти України, чия діяльність пов'язана з Харківщиною, зокрема О. Т. Давидову, українському ученому, доктору хімічних наук, який майже 40 років завідував кафедрою загальної хімії Харківського державного університету; Л. М. Андреасову, українському ученому-хіміку, педагогу, колишньому декану хімічного факультету Харківського державного університету, чий особистий фонд зберігається у Музеї історії університету (присвячена йому стаття отримала статус доброї і відображалася на головній сторінці Вікіпедії у вересні); О. Ю. Амосову, українському науковцю, доктору економічних наук, заслуженому діячеві науки і техніки України та багатьом іншим вченим, діячам науки, культури, освіти.

За участю фахівців бібліотеки на #Wikimania 2022 відбулася панель ***«Криза і БоГеМА»*** (Crisisand GLAM), на якій вікіпедисти різних країн обговорювали роль і значення відкритого доступ до інформації про культурну спадщину задля збереження знань людства підчас катаклізмів, криз та надзвичайних ситуацій, зокрема використання українською спільнотою вікіпроєктів як інструментів для документування та збереження вільних знань у розпал війни[22].

---

[21]На фасаді Харківського державного академічного українського драматичного театру імені Тараса Шевченка (вул. Сумська, 9) встановлено меморіальну дошку в пам'ять про Леся Курбаса, Мала сцена театру має назву «Березіль», а в холі виставлено бюст Леся Курбаса.

[22]У панелі брали участь Едер Порто з WikiMovimentoBrasil, що представив процес цифрової реконструкції Національного музею Бразилії, який знищила масштабна пожежа у 2018 р.; НассимаЧахбун із WikiWorldHeritage розповіла про роботу проєктуWHindanger з популяризації та підвищення обізнаності про об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, які перебувають у небезпеці; Ганна Осадчук, менеджер освітніх та культурних програм ГО «Вікімедіа Україна» та Вячеслав Мамон, вікімедієць з Харкова, бібліотекар ХДНБ, розповіли про використання українською спільнотою вікіпроєктів як інструменту для документування та збереження вільних знань у розпал повномасштабної війни, розв'язаної Росією.

Серед проведених культурно-просвітницьких заходів набула розголосу благодійна акція «**Світ у дитячих долоньках»**, організована до Міжнародного дня дарування книги (International Book Giving Day) та Дня онкохворої дитини спільно з науковою бібліотекою ХНМУ — ініціатором благодійного проєкту «Світ у дитячих долоньках»(започаткований 2016 року з метою допомогти в організації дозвілля дітей, які потребують особливої уваги, зокрема пацієнтів онкологічних відділень дитячих лікарень, вихованців дитячих будинків Харкова). Цьогоріч до реалізації проєкту долучилося понад 300 працівників ХДНБ, які взяли участь у формуванні подарункових наборів для дітей (нові книги, зошити, розмальовки, набори для творчості, канцелярські засоби тощо), відправлені пацієнтам дитячих лікарень і вихованцям дитячих будинків.

Проводилися **артзаняття та тренінги,** зокрема для людей старшого віку (у Територіальному центрі надання соціальних послуг Слобідського району м. Харкова). Учасники цих заходів мали змогу дізнатися, що таке арттерапія, у чому її користь, отримали відповіді на запитання щодо особистих життєвих ситуацій тощо (ведуча — психолог і арттерапевт, заст. директора бібліотеки А. В. Підгайна). Надано 10 психологічних онлайн-консультацій, у т.ч. 6 — для волонтерів з Києва.

Продовжувалася робота з популяризації науково-технічних та екологічних знань, інформаційного забезпечення інноваційного розвитку, хоча не всі заплановані заходи з цього напряму діяльності були реалізовані через об’єктивні причини (обстріли і бомбардування Харкова, неможливість роботи у приміщенні бібліотеки, відсутність належних умов, вимушену евакуацію співробітників, відповідальних за їх організацію тощо). Робота здійснювалася за участю багаторічних партнерів: ХОРТРіР; Департаменту науки і освіти ХОВА; харківських ЗВО (ХНУ ім. В. Н. Каразіна; НТУ «ХПІ»; ХНМУ; Харківський національний університет радіоелектроніки; Аерокосмічний ліцей на базі Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ»; Національний університет цивільного захисту України та ін.); ДП «Орган з сертифікації автоматизованих та автоматичних систем управління та умов процесу перевезень на залізничному транспорті»; ДП «Харківстандартметрологія»; Харківського планетарію ім. Ю.О. Гагаріна; УкрНДІгаз; ДК «УкрГазВидобування»; ТОВ «Інмайстерс»; Харківської міської ГО «Енергія миру»; Спілки наукових та інженерних організацій України; ГО «Центр громадських та медійних ініціатив».

На традиційну науково-практичну конференцію до Дня винахідника і раціоналізатора України, яка цьогоріч відбулася на тему ***«Винахідники і науковці: разом до перемоги»*** (за підтримки Департаменту науки і освіти ХОВА, ХОРТВіР), зібралися 70 винахідників і науковців з різних міст України (Харкова, Вінниці, Івано-Франківська, Полтави, Черкас, Тернополя), а також із Польщі. Було представлено 18 доповідей та повідомлень про інноваційні ідеї та винаходи, що сприяють розвитку економіки і наближають перемогу,зокрема щодо реєстрації прав на об’єкти інтелектуальної власності під час воєнного стану, інноваційної діяльності навчальних і наукових закладів медичного напряму, внеску харків’ян у науково-освітню галузь України, самоорганізації винахідників і науковців для прискорення перемоги, розвитку винахідництва в умовах війни (нормативні документи, зміни законодавства) тощо. Конференції, присвячені винахідництву, проводяться у ХДНБ протягом 16 років і на них зазвичай обговорюються актуальні питання у сфері інновацій, патентування та захисту прав на об’єкти інтелектуальної власності. Це дозволяє стверджувати, що захід відіграє важливу роль у співробітництві в сфері інтелектуальної власності та підвищує авторитет бібліотеки серед винахідників й колег**.**

Пріоритетним напрямом науково-просвітницької діяльності залишалася екологія довкілля. До Міжнародного дня біологічного різноманіття проведена Zoom-конференція «***Біологічне різноманіття України: питання збереження під час війни»*** (у партнерстві з фахівцями Національного природного парку «Слобожанський», ХНУ ім. В. Н. Каразіна, за підтримки ХОВ УБА), на якій фахівці з різних областей України (Харківської, Черкаської, Чернівецької, Тернопільської, Хмельницької, Івано-Франківської, Львівської, Запорізької, Полтавської, Дніпропетровської), а також Польщі, Австрії, Німеччини, Франції обговорювали питання впливу воєнних дій на біорізноманіття України, його втрати та загрози червонокнижним видам, ролі регіональних ландшафтних парків як перспективного напрямку охорони природи в урбанізованих регіонах, керування відходами під час війни, ролі екологічної освіти в збереженні екологічного різноманіття тощо. До Міжнародного дня охорони навколишнього середовища організовано брейн-ринг ***«Збережемо довкілля»*** (спільно з НПП «Слобожанський», для учнів Харківської та Львівської областей). Забезпечувалася участь у відкритій зустрічі з експертами акредитації навчальних програм з охорони праці в НУЦЗУ.

У рамках **Школи молодого винахідника** проведено майстер-клас ***«Основи технічної творчості»*** **—** до всесвітнього Дня дитячих винаходів (для учнів Харківської аерокосмічної гімназії та Харківської спеціальної школи № 93 ім. В. В. Бондаренка), День фахівця-патентознавця ***«Порядок проведення експертизи корисних моделей в Україні»***, тренінги з методики виявлення винаходу та проведення патентного пошуку в фондах ХДНБ ім. В. Г. Короленка» (для курсантів НУЦЗУ). Протягом року надавалися онлайн-консультації з питань правової охорони винаходів, промислових зразків, знаків для товарів та послуг (патентним повіреним України Євгеном Стогнієм).

З метою популяризації науково-технічних знань, винахідництва, раціоналізаторства, розробок винахідників та дослідників, чия біографія та діяльність пов’язані з Україною, актуалізовано діючі та створено нові вебресурси. Віртуальний проект ***«Винахідники Харкова — читачі Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка»*** (започаткований 2007 року до Дня винахідника та раціоналізатора) доповнено матеріалами про вчених-винахідників:Ю. І.Козіна, лікаря-хірурга, доктора медичних наук, професора Інституту загальної та невідкладної хірургії ім. В.Т. Зайцева та В. О.Золотарьова, професора ХНАДУ, доктора технічних наук, заслуженого діяча науки і техніки України, який протягом 12 років представляв Україну у Всесвітній дорожній асоціації; віртуальний ресурс ***«Із історії винахідництва: видатні вчені та винахідники Харківщини»*** **—** відомостями про науково-винахідницьку діяльність Ю. В. Кнорозова (1922−1999), історика, етнографа, спеціаліста з епіграфіки та етнографії, засновника школи маяністики, доктора історичних наук, кавалера ордена Ацтекського орла (Мексика), Великої золотої медалі (Гватемала) (до 100-річчя від дня народження), та М. І. Волкова (1897−1977), засновника та керівника кафедри «Технології дорожньо-будівельних матеріалів» ХНАДУ (до 125-річчя від дня народження).

Розроблено віртуальну виставку ***«Володимир Хавкін: невідомий геній»*** (до 130-річчя створення вакцини проти холери та чуми; продовжує цикл віртуальних виставок «Зроблено в Україні»), у якій висвітлено життєвий та творчий шлях вченого й філантропа Володимира Ароновича Хавкіна (1860−1939), українського, французького, швейцарського та індійського бактеріолога, творця перших протихолерних та протичумних вакцин, перевірених на собі; організатора й керівника протичумної лабораторії в м. Бомбей (нині Мумбаї), реорганізованої в Інститут Хавкіна **—** центр із вивчення чуми та холери у Південно-Східній Азії; виставку «***Як стати винахідником».***

Популяризації науково-технічних знань сприяло й те, що співробітники, перебуваючи за межами Харкова з причин безпеки та відвідуючи музейні та інші заклади України, поширювали інформацію про їх діяльність у соцмережах, на сторінках бібліотеки, відділів тощо, зокрема про історію створення та експозиції Національного музею-садиби М. І. Пирогова (м. Вінниця), Вороновицького музею історії авіації та космонавтики (с. Вороновиця Вінницької обл.). У межах Днів європейської спадщини (щорічної ініціативи Ради Європи; проходять у вересні по всій Європі), присвячених 2022 року темі «***Стала культурна спадщина»***, долучилися та висвітлювали заходи, що проходили з цієї нагоди у м. Вінниці та були покликані привернути увагу до змін навколишнього середовища, розмаїття культурної спадщини, досягнення Цілей сталого розвитку 2030 (тематика: екологія, зелена економіка, історія та архітектура; форми проведення: лекції, воркшопи, екскурсії, урбан-прогулянки, гастрономічні майстер-класи).

12. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО. УЧАСТЬ У РЕАЛІЗАЦІЇ СПІЛЬНИХ ПРОЄКТІВ. Партнерами бібліотеки були Міністерство культури та національної спадщини Республіки Польща, Центр допомоги для культури в Україні, Національна бібліотека Польщі, Міністерство з європейських та міжнародних питань Республіки Австрія, Федеральне міністерство освіти, мистецтва і культури Австрії, Посольство Республіки Австрія та Австрійський культурний форум у Києві, Посольство Німеччини в Україні, Посольство США в Україні, Почесне консульство Республіки Австрія у Харкові, Альянс Франсез м. Харкова, Goethe-Institut в Україні, Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX), Німецька служба академічних обмінів (DAAD), Українсько-австрійський центр співробітництва з питань науки, освіти і культури (OeAD) у Львові, Будинок Нюрнберга, Товариство побратимства Харків–Нюрнберг, Школа інформації Університету Сан-Хосе (SJSU iSchool) у Каліфорнії.

Міжнародна співпраця ХДНБ із зарубіжними установами та представниками інших країн була орієнтована перш за все на забезпечення матеріальної підтримки задля відновлення бібліотеки, збереження фондів, а також інформування світової спільноти про руйнування та катастрофічні наслідки, яких зазнали об’єкти культурної спадщини внаслідок російської агресії.

Гуманітарна допомога для тимчасового захисту будівлі бібліотеки, збереження фонду одержана від державних, громадських установ, приватних осіб Польщі, Німеччини, зокрема Центру допомоги культурі України/Centrum Pomocydla Kulturyna Ukrainie, створеного за сприяння Міністерства культури та національної спадщини Польщі, Національної бібліотеки Польщі; Спілки побратимства Харків−Нюрнберг; БФ громади Харкова «Толока» (проєкт «Підтримка громади Харкова в умовах кризи»); головного реставратора Варшави Мілаша Красоцького та низки агентств, що займаються збереженням історичної спадщини Польщі. Від працівників Інституту безпеки і міжнародного розвитку (Варшава, Польща), студентів Варшавського університету передані кошти на придбання палива та мастила для роботи генератора.

Під час зустрічей із зарубіжними колегами представники бібліотеки мали можливість донести інформацію про скоєні воєнні злочини, пошкодження об’єктів культурної спадщини і закладів культури України; представити напрацьований досвід та бачення нових моделей міжнародної взаємодії задля відбудови ХДНБ. Так, директор Н. В. Петренко, фахівці бібліотеки брали участь у роботі Symposiumon Library Conditionsand Servicesin the Contemporary Ukraine (організатор: Школа інформації Університету Сан-Хосе (SJSU iSchool), штат Каліфорнія, США); у Форумі міжнародного партнерства для бібліотек (організатор: БФ «Бібліотечна країна» у партнерстві з УБА, за підтримки The Black

Sea Trust German Marshall Fund); онлайн-зустрічі українських бібліотекарів із грузинськими колегами — «Українські бібліотекарі в боротьбі з російською навалою» (організовано з ініціативи та спільно з Грузинською бібліотечною асоціацією @GeorgianLibraryAssociation2000); онлайн-зустрічі з американськими колегами «Голос з України: українські бібліотекарі в боротьбі з російською навалою» (організатори: УБА, Університет Каліфорнії в Берклі). У складі делегації бібліотекарів з України директор Н. В. Петренко відвідала Австрійську національну бібліотеку ÖNB Heldenplaz, ÖNB AugustinianReadingroom та Віденську бібліотеку в Ратуші (Wienbibliothek–Rathaus) (у рамках роботи Summer School, Collection Security Summer School «Collectionsin Crisis», організатор: Consortium of European Research Libraries).

Перебуваючи за кордоном, працівники бібліотеки використовували можливість реалізації власних проєктів, відвідували бібліотеки, обмінювалися досвідом, зокрема брали участь у конкурсному проєкті «Стипендіальна програма бібліотек та архівів» у межах програми «NUMO» Німецької бібліотечної спілки (фінансується за кошти Уповноваженого Федерального уряду з питань культури та засобів масової інформації на підставі рішення бундестагу ФРН) із власним проєктом «Український культурний центр». За проєктом у співпраці з бібліотекою міської ради (Ratsbücherei) міста Люнебурга передбачається проведення заходів (у січні−березні 2023 р.), спрямованих на культурологічну освіту співвітчизників, які опинилися у Німеччині внаслідок російської агресії; отримання безкоштовних інформаційно-бібліотечних послуг; придбання необхідної літератури тощо.

За підтримки Goethe-Institut в Україні та співпраці з Німецькою службою академічних обмінів (DAAD), Будинком Нюрнберга (Харків), Товариством побратимства Харків–Нюрнберг (Нюрнберг) забезпечувалася діяльність Німецького читального залу в Харкові та участь у міжнародних проєктах «Заочний абонемент. Україна» та «Onleihe— E-Books та E-Reader». Спільно зі спеціалізованою школою № 15 м. Харкова проведено заходи у рамках Тижня німецької мови.

За міжнародним документообміном отримано 12 книг, 7 журналів від 4 бібліотек та установ з 9 країн світу (січень, лютий).

У подальшій діяльності за цим напрямом роботи важливим є продовження співпраці як з багаторічними партнерами бібліотеки, так і новими. Серед пріоритетів — допомога у відновленні бібліотеки; відкриття на базі ХДНБ культурних центрів/поличок; спільні проєкти з оцифрування, організація спільних культурних заходів (пересувні виставки), інклюзивні проєкти; взаємна популяризація бібліотек, наприклад, у рамках Днів культури («Французька весна» тощо), долучення до мережі сестринських бібліотек; професійний розвиток, участь у навчальних заходах, стажуванні тощо.

13. РОБОТА З КАДРАМИ. На 01.01.2023 р. кількість працівників ХДНБ становить 468, у т.ч. бібліотечних працівників — 335 (дирекція — 5, завідувачів відділів — 19, головних бібліотекарів — 25, завідувачів секторів — 51, провідних бібліотекарів — 14, бібліотекарів та бібліографів — 209, методистів — 5, редакторів — 7). Склад бібліотечних працівників за освітою: з вищою — 280 (у т.ч. бібліотечною 164); н/вищою, середньою спеціальною, середньою загальною — 55. За стажем роботи: 1−5 років —26, 6−10 років — 36, понад 10 років — 273 працівники.

У роботі з персоналом на початку року особлива увага приділялася питанням протидії поширенню коронавірусної інфекції COVID-19.З початком агресії РФ проти України першочергового значення набуло організаційне забезпечення роботи колективу в умовах воєнного стану,налагодження ефективної комунікації (у межах бібліотеки, відділів), оскільки багато співробітників були змушені шукати більш

безпечні місця для проживання. На кінець звітного періоду у Харкові та області залишалися 272 працівники, в інших регіонах України — 37 (Вінницька, Дніпропетровська, Житомирська Закарпатська, Львівська, Полтавська, Сумська, Тернопільська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька області), найбільше на Полтавщині (8). За межами України перебували більше 40 працівників (в Австрії, Бельгії, Грузії, Італії, Німеччині, Норвегії, Польщі, Португалії, США, Франції, Чехії), найбільше —у Німеччині (20), Польщі (13), Австрії (5).

Пріоритетним напрямком залишався професійний розвиток працівників, орієнтований на виконання поточних і перспективних завдань бібліотеки. Проводилися цільові заходи, спрямовані на розвиток професійної культури співробітників[23]. Працівники активно поглиблювали знання, удосконалювали цифрові навички та інших компетентностей шляхом самостійного використання широкодоступних каналів отримання знань, чому сприяла цілеспрямована політика ХДНБ з цього напряму роботи з кадрами. Фахівці (які працювали офіційно дистанційно, за наказом директора, та ті, що знаходилися на простої) активно долучалися до навчальних проєктів, онлайнових курсів, онлайн-конференцій, вебінарів, що проводилися іншими бібліотеками, закладами освіти, громадськими організаціями України, а також зарубіжжя[24]. За результатами професійного навчання співробітники отримали 116 сертифікатів.

Підсумовуючи роботу ХДНБ у 2022 році, варто підкреслити, що в надскладних умовах російської агресії проти України адміністрація, мотивований колектив ХДНБ, незважаючи на великі втрати, яких зазнала бібліотека, продовжували реалізовувати завдання державного закладу як провідного загальнодоступного освітнього, наукового, інформаційного осередку культури всеукраїнського значення, який виконує функції науково-дослідного, науково-методичного центру з бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства, книгознавства відповідно до викликів воєнного стану.

Попереду у ХДНБ — втілення багатьох задумів, які сприятимуть оновленню іміджу бібліотеки, вдосконаленню діяльності з реалізації завдань як державного закладу культури в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови відповідно до Плану відновлення України, спрямованого на прискорення стійкого економічного зростання.

[23]Див. розділ 4.4 «Науково-методична діяльність. Професійний розвиток працівників».

[24]Див. додаток 11 «Професійне навчання працівників. Розвиток цифрових та інших компетентностей».

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ХДНБ У 2022 РОЦІ

Найменування процесу	План на рік	Виконання
1	**2**	**3**
Надходження документів до фонду ХДНБ: примірників	40 000	3113
Кількість користувачів, обслугованих усіма структурними підрозділами	59 600	8032
Кількість користувачів за ЄРК	30 000	3098
Кількість відвідувань бібліотеки	296 400	32 650
Кількість звернень до вебресурсів ХДНБ:	–	104 543
– у т. ч. до сайту ХДНБ	130 000	78 798
Кількість виданих документів	2 927 370	278 812
Поповнення власних електронних БД (нових записів)	63 015	9899

1 БІБЛІОТЕКА ЗА ЧАСІВ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РФ ПРОТИ УКРАЇНИ

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
Участь у документуванні воєнних злочинів проти людяності та об'єктів культурної спадщини, скоєних російською армією: • Об'єднана платформа культури та медіа під час війни https://united.mkip.gov.ua/; • Інтерактивна мапа культурних втрат https://culturecrimes.mkip.gov.ua; • Міжнародні організації, проєкти	Надано інформацію та документальні свідчення про пошкодження бібліотеки. Факт руйнації зафіксовано на національній платформі «Об'єднана платформа культури та медіа під час війни» https://culturecrimes.mkip.gov.ua/?p=658, інтерактивній мапі культурних втрат https://culturecrimes.mkip.gov.ua	Березень, червень	Директор Н.В. Петренко, відділи	
	Зафіксовано факт пошкодження бібліотеки. Damaget cultura lsitesin Ukraine veri fiend by UNESCO/Пошкодження культурних пам'яток в Україні перевірено ЮНЕСКО. https://www.unesco.org/en/articles/damaged-cultural-sites-ukraine-verified-unesco?hub=415#kharkiv-region.	Березень	Директор Н.В. Петренко	
Участь у реалізації політики національної пам'яті	Робота у складі міської комісії з питань топоніміки та охорони історико-культурного середовища (обговорення питаньщодо впорядкування найменувань об'єктів топоніміки, пов'язаних із країною-агресором)	Травень	ВУ	Онлайн
	Участь у формуванні ЕБ «Культура України» (оцифровано 10, надіслано 6 видань)	I кв.	ВУ	
	Наповнення Краєзнавчої електронної бібліотеки (8 видань)	II–IV кв.	ВУ	
	Участь у проєкті «Архівування документів про війну»	II–IV кв.	НМР	

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
	Популяризація міжнародної платформи #МояВійна (організатори: МКІП, Асоціація інноваційної та цифрової освіти, компанія «Totonis») на вебсайті ХДНБ https://korolenko.kharkov.com/novyny-ta-podii/3639.html, у соціальній мережі «Фейсбук» https://www.facebook.com/hdnb.korolenko/posts/pfbid0zmtCqXv1LybtsGPVWKX6HAVtX6255s9x7xBMgEcK8ad8LoqSgKaGPjf7sghoKkxrl.	II–IV кв.	Заст. директора А.В. Підгайна, НМР	
	Наповнення україномовного розділу Вікіпедії. Підготовлено 43 статті	I–IV кв.	ІБВ, відділи	
	Участь у проєкті (відповідальна за наповнення електронної колекції документів від ХДНБ — К. М. Вірютіна)	Квітень	НМР	
	Участь у робочих онлайн-зустрічах учасників групи (модератор: президентка УБА Оксана Бруй)	5,19 травня	НМР	
	Заархівовано 98 документів (pdf, фото, відео)	II–IV кв.	НМР	
Заходи зі збереження цифрових колекцій, бібліотечного фонду	Вивчено пропозиції від зарубіжних партнерів зі збереження цифрових колекцій та переміщення у безпечне середовище (Український науковий інститут Гарвардського університету). Архівування українських сайтів культурної спадщини України на SUCHO https://www.-sucho.org/; Digital-Preservation System, BnF (Франція)[25]	Квітень	Директор Н.В. Петренко, заст. директора А.В. Підгайна	

[25]Від імені Українського наукового інституту Гарвардського університету зі словами підтримки та захоплення діяльністю у час війни з російськими окупантами — Бібліотека інституту: з бажанням надати допомогу в збереженні інформації, оцифрованих документів та архівів, повідомленням про те, що група добровольців,

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
	Здійснено евакуаційні заходи з переміщення рідкісних видань та рукописів ХДНБ за підтримки МКІП	Серпень	Директор Н.В. Петренко, НДВК, ВОФ	
	Допомога громадськості для убезпечення будівель бібліотечного комплексу та збереження фондів (отримано необхідні інструменти та матеріали; протигрибкові засоби для книг та стін; обладнання для осушування повітря у книгосховищах). Донори: ALIPH Foundation, партнер ГО «Museum for Change» (Одеса); – Міністерство культури та національної спадщини Республіки Польща, Центр допомоги для культури в Україні, Національна бібліотека Польщі; – гуманітарна допомога, ініційована головним реставратором Варшави Мілашом Красоцьким, низкою агентств, що займаються збереженням історичної спадщини Польщі; – гуманітарна допомога від працівників Інституту безпеки і міжнародного розвитку (Варшава, Польща), його керівника, професора, доктора наук, генерала Богуслава Пацека та студентів Варшавського університету, небайдужих харків'ян за кордоном;	Квітень–червень	Дирекція, відділи	

бібліотекарів, дослідників та програмістів організувала архівування українських сайтів культурної спадщини України: https://www.sucho.org/. Ольга Алексич/OlhaAleksicoaleksic@fas.harvard.edu;від DigitalPreservationSystem, BnF–ЯннікГрандколас, експерт із цифрового збереження в BnFFoundation,голова та спів директор OpenPreservation, висловив солідарність у жахливий час війни, для збереження цифрової колекції в безпечнішому середовищі запропонував надати безкоштовне місце для зберігання даних у центрі обробки даних.

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
	– проєкт «Підтримка громади Харкова в умовах кризи», партнери: Спілка побратимства Харків−Нюрнберг, Благодійний фонд громади Харкова «Толока»			
	Проведено роботи з убезпечення будівель та збереження бібліотечного фонду	Березень−грудень	Технічна служба, ВОФ, НДВК, ВФД, ВУ, ВАК, відділи	
	Моніторинг умов книгосховищ, контроль за станом бібліотечного фонду (перевірка стану приміщень; контроль за температурою та вологістю; візуальний перегляд фонду на предмет біопошкоджень, усунення пошкоджень)	Квітень−грудень	ВОФ, відділи	
Актуалізація бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації проти України	Участь у засіданні Ради з питань розвитку бібліотечної справи при МКІП. Обговорення проекту Рекомендацій щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації проти України	4 травня	Директор Н.В. Петренко	
	Участь у відкритому засіданні Ради з питань розвитку бібліотечної справи	24 червня	Дирекція, відділи	
	Проведення розширеного засідання членів ХОВ УБА «Актуалізація фондів великих бібліотек Харкова: заходи воєнного та післявоєнного часу»	20 липня	Директор Н.В. Петренко, заст. директора Л.В. Глазунова	
	Підготовка методичних матеріалів «Актуалізація фондів Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка: план дій», оновлення	II−IV кв.	Директор Н.В. Петренко, заст. директора	

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
	«Інструкції про порядок вилучення документів із фондів ХДНБ ім. В. Г. Короленка». Розпочато робот я з виявлення документ м- М що одя Перелік			

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
	Урядовий портал органів виконавчої влади. https://www.kmu.gov.ua/news/odna-z-najbilshih-bibliotek-yevropi-yaka-postrazhdala-cherez-diyi-rosijskih-okupantiv-potrebuye-dopomogi.	Листопад	Дирекція	
	На сайті ХДНБ створено слайдер «Підтримайте Харківську державну наукову бібліотеку ім. В. Г. Короленка» Способи підтримки	Листопад	Заст. директора А.В. Підгайна, ВБІСТ	
Інформаційний фронт ХДНБ (інформування через ЗМІ, особисте спілкування, виступи перед громадою)[29]	Підписано заяву «Бібліотекарі! Будьмо з Україною!» https://forms.gle/S61k8L4TUAvU8RgW8	Квітень	Дирекція, відділи	
	Популяризація міжнародної платформи #МояВійна (організатори: МКІП, Асоціація інноваційної та цифрової освіти, компанія «Totonis») на сайті ХДНБ https://korolenko.-kharkov.com/novyny-ta-podii/3639.html, соціальних мережах https://www.facebook.com/-hdnb.-korolenko	II–IV кв.	НМР	
	Популяризація цифрових платформ про засвідчення злочинів проти культурної спадщини України в межах мультиплатформного проєкту «Бібліотеки Харківщини в умовах воєнного стану» на сайті «Бібліотеки Харківщини в умовах воєнного стану: хронологія бібліотечного спротиву» http://bit.ly/3wUMx2o	II–IV кв.	Дирекція, НМР	

[29]Більш детально про роботу бібліотеки за часів російської агресії у наступних розділах звіту, додатках, зокрема дод. 8 «Висвітлення діяльності ХДНБ у фахових виданнях та ЗМІ».

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
	Підготовка, поширення інформації про роботу бібліотек під час російської агресії на сайті ХОВ УБА https://korolenko.kharkov.com/kharkivuba/uba-novyny.html	I–IV кв.	НМР	
	Підготовка, поширення інформації про роботу ХДНБ під час російської агресії на вебресурсах бібліотеки, у соцмережах та відеохостингах: https://korolenko.kharkov.com/; https://www.facebook.com/hdnb.korolenko; https://www.instagram.com/librarykorolenko18/; https://twitter.com/hgnb_korolenko; https://www.youtube.com/channel/UC_GqTOWBOeVnp3Ej-UyNYZQ.	I–IV кв.	Дирекція, відділи	
	Інтерв'ю LRT radio (Литва)	Березень	Заст.директора Л.В. Глазунова	
	Інтерв'ю Badev eggener aste sammen rundt Svitlana. Dabestemtehunseg = Навколо Світлани обвалилися стіни ванної кімнати. Тоді вона приняла рішення // Framtid i nord. 2022. 15 mars. S. 14–17 (Норвегія)	Березень	С.В. Телєгіна (ІБВ)	
	Інтерв'ю представниці ООН у справах біженців в Австрії	Березень	Заст. директора Л.В. Глазунова	
	Лист директору Бібліотеки Народової **(**Dyrektor Biblioteka Narodowa Tomasz Makowski (Польща)	Квітень	Дирекція	
	Інформація про стан ХДНБ за час російського вторгнення (до виступу директора НБУВ проф., д-ра іст. наук Л. А. Дубровіної на Раді Європейських бібліотек в ООН)	Квітень	Директор Н.В. Петренко	

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
	Онлайн-зустріч українських бібліотекарів з грузинськими колегами — «Українські бібліотекарі в боротьбі з російською навалою» (доповідь)	Квітень	Директор Н.В. Петренко	
	Онлайн-зустріч з американськими колегами «Голос з України: українські бібліотекарі в боротьбі з російською навалою» (організатори: УБА, Університет Каліфорнії вБерклі)	Квітень	Директор Н.В. Петренко	
	Публікація на Forbes.com. https://www.-forbes.-com/sites/carlieporterfield/2022/04/06/in-photos-here-are-the-ukrainian-cultural-sites-damaged-amid-russian-invasion/?sh=5ce726b9cae3	Квітень		
	Доповідь на Symposium on Library Conditions and Services in the Contemporary Ukraine https://-ischool.sjsu.edu/istudent-blog/ukraine-and-libraries, («Бібліотеки Харківщини: незагоєні рани війни»; автори: директор Н. В. Петренко, заст. директора Л.В. Глазунова, голов. бібліотекар НМР І.А. Карнаух) https://www.youtube.com/watch?v=quJxLczR-M4	Червень	Дирекція, НМР	
	Візит міністра культури та інформаційної політики України О. Ткаченка до Харкова. Відвідання закладів культури (у т. ч. ХДНБ), освіти, зустрічі з представниками влади задля об’єднання зусиль зі збереження культурної спадщини	3 серпня	Дирекція, відділи	

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
	Участь у CERL — Consortium of European— Research Libraries Security Networkand this Summer School (Австрія, у складі делегації бібліотекарів з України). Обмін досвідом щодо дій у надзвичайних ситуаціях, у т.ч. з організації переміщення цінних колекцій; евакуації зібрань; вдосконалення систем безпекових заходів; модернізація бібліотечних будівель та впровадження нових технологій	Вересень	Директор Н.В. Петренко	
	Доповідь «Чорний альбом: як російські агресори нищать українські бібліотеки» на щорічній конференції УБА	Листопад	Директор Н. В. Петренко	
	Зустріч з журналістами газети «Atalayar» (Іспанія). Стаття Марії Сеновілла «Відбудова української культури в умовах війни» про руйнацію бібліотеки. Журналісти «Суспільного» підготували про ХДНБ репортаж, що вийшов у розділі «Новини»	28 листопада 16 листопада	Директор Н.В. Петренко, ВОФ	
Волонтерська та інша діяльність задля наближення перемоги (Харків, Вінницька, Львівська, Полтавська, Сумська, Харківська, Черкаська та інші області)	Участь у всеукраїнській кампанії «Сади Перемоги», спрямованій на ефективне використання доступних земельних ділянок і спрямування всіх ресурсів для вирощування продуктів задля недопущення продовольчої кризив Україні; донорство, плетіння маскувальних сіток, волонтерство тощо	Березень–грудень	ВСК, НМР ВОФ, ВАК, СЦ, інші відділи та служби	

2 УЧАСТЬ У РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Зміст роботи	Результати виконання
1	

Зміст роботи	Результати виконання
1	2
	Участь у засідання Ради 18 квітня. Обговорення питань роботи бібліотечних закладів в умовах воєнного стану; вилучення з бібліотечних фондів примірників книжкових видань російською мовою, виданих російськими видавництвами, україномовних видань російських авторів тощо: критерії відбору примірників для вилучення; аналіз бібліотечних фондів; вплив на якість надання бібліотечних послуг, роботу та оплату праці працівників бібліотек; необхідність внесення змін до нормативно-правових актів тощо
	Участь у відкритому засіданні Ради з питань розвитку бібліотечної справи (за ініціативи МКІП), Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики. Обговорювалися результати опитування щодо стану фондів публічних бібліотек, проведеного фахівцями НБУ ім. Ярослава Мудрого (червень 2022 року); практика застосування у публічних бібліотеках України Рекомендацій Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації проти України»; потреби користувачів бібліотек як ключовий фактор пришвидшення актуалізації ресурсів і послуг публічних бібліотек (14 червня, модератор генеральний директор Одеської національної наукової бібліотеки Ірина Бірюкова; учасники дирекція, відділи).
	Робоча група «Книговидання та бібліотеки» при МКІП. Розробка пропозицій та участь у обговоренні Плану відновлення України (за напрямом) (вересень;директор Н. В. Петренко)
Участь у нарадах, публічному обговоренні питань (організованих МКІП, УКФ та іншими організаціями)	**Забезпечено участь у таких нарадах, презентаціях, публічному обговоренні питань:**
	Робочі онлайн-зустрічі з міністром культури та інформаційної політики України О. Ткаченком (II–IV кв., щотижня; директор Н. В. Петренко)
	Пропозиції щодо обговорення питання вилучення з бібліотечних фондів примірників книжкових видань російською мовою, виданих російськими видавництвами, україномовних видань російських авторів (до засідання Ради з розвитку

3 БІБЛІОТЕКА — ЦИФРОВИЙ ХАБ

Напрям діяльності, зміст роботи	Результат	Термін виконання	Виконавці	Примітки
2	3	4	5	6
Національна онлайн-платформа для розвитку цифрової грамотності «Дія. Цифрова освіта»				
Перегляд серіалів проєкту «Дія. Цифрова освіта», проходження тестів з цифрової грамотності, отримання сертифікатів		І–IV кв.	Дирекція, відділи	
Кількість користувачів, що переглянули серіали проєкту «Дія. Цифрова освіта»	Користувачі — 7	І кв.	ВОК	
Кількість консультацій користувачам щодо серіалів проєкту «Дія. Цифрова освіта»	Консультації — 12	І кв.	ІБВ, ВОК, СЦ	
Кількість працівників, що переглянули серіали проєкту «Дія. Цифрова освіта»	Працівники — 105 Сертифікати — 1160	І–IV кв.	Відділи	
Кількість працівників бібліотеки, які мають сертифікат Цифрограму	Працівники — 19 Сертифікати — 28	І–IV кв.	ВОФ, НДВК, ВСК, ВУ, КБ, відділи	
Формування цифрових навичок користувачів				
Заняття з опанування інформаційних технологій:				
– Курси цифрової грамотності	Проведено 12 занять з основ комп’ютерної грамотності у рамках соціального проєкту «50+» для людей похилого віку. Навчання пройшли 6 осіб. Відвідувань 72	Січень–лютий	ВОК	
– «Смартфон для користувачів»	Проведено 6 занять. Навчання пройшли 7 осіб. Відвідувань 40	Лютий	СЦ	
– Клуб «ONLINE»	Проведено 2 засідань клубу. Навчання пройшли 11 осіб. Відвідувань 19	Січень	ВОК	
– Клуб інтернет-користувачів «КЛІК»	Проведено 3 засідання клубу. Навчання пройшли 10 осіб. Отримано сертифікат проєкту «Дія. Цифрова освіта»	Лютий	ІБВ	Онлайн

Напрям діяльності, зміст роботи	Результат	Термін виконання	Виконавці	Примітки
2	3	4	5	6
Консультації для користувачів (у т.ч. онлайн)	Надано 371 консультацію з пошуку інформації в інтернеті	І кв.	ВОК, ІБВ	
Знайомство з онлайн-сервісами та БД ХДНБ	Проведено День фахівця	І кв.	СЦ	
Лекції з основ інформаційної культури	Проведено 6 заходів	І кв.	ВОК, ІБВ	
Вікімарафон, віківишколи для волонтерів з написання та редагування статей до Вікіпедії	Організовано Вікімарафон, підготовлено 43 статті до української Вікіпедії	І кв.	ІБВ	
Інтерактивні форми з використанням онлайн-ресурсів (марафони, ігри, батли, квести, конкурси, вікторини)	Підготовлені: відеолекція «Краю мій, Слобожанщино!», онлайн вікторина; квест «На Слободу за свободою»; онлайн-вікторина «Архітектурна Харківщина».Ч. 2 https://-docs.-google.com/forms/d/e/1FAIp-QLSfKb76Q-B2w-MDkb7QIfPXCoJ1qoGjKaMsjMZ9QjWIw8KUPbsGQ/viewform; інфографіка з популяризації дистанційних послуг ВІП	І–ІІ кв.	ВУ, ВЛІМ, ВІП	
Міжнародний Digital студентський інтелектуальний турнір #Слово-Сковороди_Ми_побудуємо_світ_кращий» . Спільно з Науковою бібліотекою КНУКіМ, за підтримки ХОВ УБА, у партнерстві з «Видавництвом Старого Лева»	Брали участь студенти, викладачі, бібліотекарі із 22 закладів вищої фахової освіти України, українці, які перебувають у Польщі, Чехії, Німеччині, Австрії, Швеції (92 особи). Реалізовано за стипендіальної допомоги працівникам культури з України від Goethe-Institut.	Грудень	НМР	
Формування цифрових навичок бібліотекарів				
Організація дистанційних курсів				
ДК «Цифрова бібліотека Нової української школи». Спільно з Дистанційною академією ВГ «Основа»	Відбувся на замовлення Олександрійського міського центру професійного розвитку педагогічних працівників. Учасники — бібліотекарі шкіл (12 осіб)	Квітень	Заст. директора Л.В. Глазунова, НМР	
ДК «Цифрова бібліографія. Пакування контенту» (Дистанційна академія ВГ	Проводився для фахівців ХДНБ (15 учасників) Опрацьовано 2 тематичні модулі (22 теми).	Травень	Заст. директора Л.В. Глазунова	

Напрям діяльності, зміст роботи	Результат	Термін виконання	Виконавці	Примітки
2	3	4	5	6
«Основа», ХДНБ, ХОВ УБА)	Учасники отримали сертифікати			
ДК «Мультиплатформна бібліотечна журналістика. Інстаграм: базові навички». Реалізовано на знак підтримки маніфесту «Культурна консолідація задля перемоги» щодо пріоритетів культурної політики в часи війни, або 12 необхідних кроків	Учасники курсу — фахівці публічних бібліотек, бібліотек закладів освіти; працівники музеїв; менеджери освітніх закладів; представники благодійних організацій; викладачі ЗВО (240 осіб). 175 учасників отримали сертифікати	9-21 серпня	Заст. директора Л.В. Глазунова, НМР	
Вебінари, курси, заняття, тренінги, конференції				
Майстер-клас «Від ре дизайну інстаграму до 10000 переглядів в ТікТок». Ребрендинг соціальних мереж Запорізької обласної наукової бібліотеки за 11 місяців»	Учасники — 70 представників бібліотек різних систем та відомств. В межах проєкту «Школа бібліотечного журналіста», до Всеукраїнського дня бібліотек	3 жовтня	НМР	
Бінарний тренінг «Цифрові інструменти, інтерактивні практики у роботі з молоддю» (у партнерстві з Науковою бібліотекою КНУКіМ за підтримки ХОВ УБА)	У межах XXV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Короленківські читання 2022» за темою «Бібліотеки, архіви, музеї в умовах війни». Учасники — представники бібліотек різних систем, музеїв (61 особа)	27 жовтня	НМР	
Консультації для працівників, що виконують роботи з оцифрування видань	Надано 10 консультацій	III–IVкв.	Заст. директора А.В. Підгайна	
Заняття «Сканування. Обробка зображень у програмах PhotoScape, FastStone Image Viewer, ScanKromsator»	Проведено для працівників ХДНБ	IVкв.		
Відеоролик «Як визначити відтінок кольору у програмі PhotoScape»	Підготовлено відеоролик для працівників, що виконують роботи з оцифрування видань	IVкв.		
Участь в інформаційно-просвітницьких проєктах, дистанційних курсах, онлайн-навчання				
Вебінар для бібліотек мережі Хабів цифрової освіти «Інструменти Google для колективної роботи» (організатори: ВГО УБА, компанія	Участь у заході	19 січня	Заст. директора Н.К. Фірсова НМР, ІБВ	

Напрям діяльності, зміст роботи	Результат	Термін виконання	Виконавці	Примітки
2	3	4	5	6
Support.ua)				
Програма «Стійка Україна» Міжнародного центру оборони та безпеки (ICDS) за підтримки Міністерства закордонних справ Естонії)	Онлайн-курс «#ResilientUkraine з основ комунікаційної, інформаційної та кібербезпеки О манжМ			

Напрям діяльності, зміст роботи	Результат	Термін виконання	Виконавці	Примітки
2	3	4	5	6
Участь у формуванні ЕБ «Культура України»	Підготовлені та надіслані 6 папок з файлами, електронними образами документів (6 прим.)	І кв.	ВБІСТ, ВУ	
Участь у формуванні Зведеного каталогу оцифрованих видань	Підготовлено перелік оцифрованих копій видань (30 од. документів із фонду ХДНБ)[30]	І кв.	ВБІСТ ВУ, НДВК, ВОФ	
Формування фонду електронних документів ХДНБ (ФЕД)	До ФЕД включено підготовлені та передані до ЕБ «Культура України» 6 папок з файлами, з електронними образами документів; 10 папок з файлами, електронними образами документів підготовлено, але не передано до ЕБ «Культура України»	I–IV кв.	ВБІСТ, ВУ	
	Поповнено унікальними документами НАФ(всього 23 од.;2856 стор.**)**	I–IV кв.	ВБІСТ	
	Оцифровано та розміщено на сервісі публікації документів інтернет-архів ВУ 8 документів	I–IV кв.	ВУ	
	Поповнено 8 подарованими виданнями	I–IV кв.	ВБІСТ, ВУ	
	Підготовлено 8 електронних версії видань ХДНБ	I–IV кв.	НВВ, відділи	
	Наповнення фонду електронних документів обов'язковими примірниками — 25 од.	I–IV кв.	ВБІСТ, ВАК	
Поповнення власних електронних баз даних (нових записів)	БД «Електронний каталог» та інші БД, що представлені в інтернеті, поповнено на 6012 БЗ	I–IV кв.	Відділи	
Цифрові активи ХДНБ (віртуальні проєкти, виставки, вікторини, пости у соцмережах тощо)[31]	Інформаційно-змістовне наповнення розділів сайту ХДНБ https://korolenko.kharkov.com/, блогів; просування контенту на офіційних сторінках бібліотеки, структурних підрозділів у соціальних мережах: https://www.facebook.com/hdnb.korolenko https://www.instagram.com/librarykorolenko18/	I–IV кв.	Відділи	

[30]Див. додаток 9 «Перелік оцифрованих копій видань»
[31]Див. розділ 4.6 «Наукове управління. Маркетингова діяльність».

Напрям діяльності, зміст роботи	Результат	Термін виконання	Виконавці	Примітки
2	3	4	5	6
	https://twitter.com/hgnb_korolenko; інше			
Рекламна інформація				
«Дія. Цифрова освіта» /діяльності хабу:	ХДНБ ім. В. Г. Короленка – офіційний хаб Національного проєкту освітньої онлайн-платформи «Дія. Цифрова освіта».	I–IV кв.	Відділи	
– інформація на сайті ХДНБ, у соціальних мережах	Розділ сайту «Хаб цифрової освіти» https://library.korolenko.kharkov.com/digital-education-hub/	I–IV кв.	ВБІСТ	
	Подання інформація про заходи з реалізації проєкту «ХДНБ ім. В. Г. Короленка — хаб цифрової освіти» на сайт бібліотеки, у соціальних мережах під хештег #ХДНБ_цифрова_освіта	I–IV кв.	Відділи	
Тиждень цифрової освіти (за ініціативи національного проекту «Дія. Цифрова освіта»)	Поширення інформації на офіційних сторінках бібліотеки у соціальних мережах за офіційним хештегом #DiiaDigitalEduWeek	Грудень	ВБІСТ	

4 НАУКОВА РОБОТА

4.1 УЧАСТЬ У РОБОТІ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ВЧЕНИХ РАД, КОЛЕГІЙ, КОМІСІЙ ТОЩО

Назва колегіального органу	Працівники, які брали участь у роботі
1	2
Атестаційна комісії здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти на денній та заочній формах навчання факультету соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності ХДАК	Голова атестаційної комісії — заступник директора з наукової роботи, кандидатка наук із соціальних комунікацій, голова ХОВ УБА Л. В. Глазунова (24 січня)
Державна екзаменаційна комісія (ДЕК) у Харківській державній академії культури	Голова ДЕК — заступник директора з наукової роботи, кандидатка наук із соціальних комунікацій, голова ХОВ УБА Л. В. Глазунова (7 червня, атестаційний іспит для здобувачів першого (бакалаврського) ступеня ОПП «Бібліотечно-інформаційний менеджмент» зі спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, галузі знань 02 — культура і мистецтво) (11 червня, захист кваліфікаційних праць)
Спеціалізована вчена рада Д 64.807.02 за профілем 27.00.02 Документознавство, архівознавство, 27.00.03 Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство з присудження наукового ступеня доктора наук із соціальних комунікацій при ХДАК (затверджена 2022 р.)	Член ради — завідувач НДВК І. Я. Лосієвський, доктор філол. наук (1 грудня; участь онлайн в організаційному засіданні з формування документів ради)
Міська комісія з питань топоніміки та охорони історико-культурного середовища	Член комісії — завідувач ВУ Н. І. Полянська (10 травня; онлайн-засідання з обговорення питань щодо впорядкування найменувань об’єктів топоніміки, пов’язаних із країною-агресором)

4.2 ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ КОНФЕРЕНЦІЙ, СЕМІНАРІВ, КРУГЛИХ СТОЛІВ, ІНШИХ ЗАХОДІВ

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
Організація науково-практичних конференцій, семінарів				
Zoom-конференція **«Біологічне різноманіття України: питання збереження під час війни»** до Міжнародного дня біологічного різноманіття (організовано у партнерстві з фахівцями Національного природного парку «Слобожанський», ХНУ ім. В. Н. Каразіна, за підтримки ХОВ УБА)	Підключилися фахівці з Харківської, Черкаської, Чернівецької, Тернопільської, Хмельницької, Івано-Франківської, Львівської, Запорізької, Полтавської, Дніпропетровської областей України, а також Польщі, Австрії, Німеччини, Франції. Директор ХДНБ Наталя Петренко наголосила на важливості просвітницької ролі бібліотек, яку вони, попри складні умови війни, продовжують виконувати. Доповідачі висвітлили питання впливу воєнних дій на біорізноманіття України, ролі регіональних ландшафтних парків як перспективного напрямку охорони довкілля в урбанізованих регіонах, керування відходами під час війни тощо	20 травня	Дирекція, ВІП	
Zoom-конференція **«Актуалізація фондів великих бібліотек Харкова: заходи воєнного та післявоєнного часу»** (у рамках роботи ХОВ УБА)	Долучилися директори, заступники директорів та провідні фахівці публічних та спеціалізованих бібліотек Харкова (26 підключень). Обговорено питання застосування в бібліотеках Харківщини рекомендацій МКІП щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв’язку зі збройною агресією РФ проти України. В умовах, коли Слобожанщина знаходиться в зоні активних бойових дій та частина українських земель тимчасово окупована, процеси актуалізації бібліотечних фондів потребують особливої уваги, що зумовлено необхідністю дотримання безпеки	20 липня	Директор Н.В. Петренко заст. директора Л.В. Глазунова	

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
	К.М. Вірютіна); тьюторіал «Створюємо мультипосилання, для інстаграм-сторінки за допомогою сервісу "Linktree"» (К.М. Вірютіна). Більшість слухачів опанувати курс, 175 — отримали сертифікати			
Науково-практична онлайн-конференція **«Винахідники і науковці: разом до перемоги»** (до Дня винахідника і раціоналізатора України[32]; за підтримки Департаменту науки і освіти ХОВА та ХОРТВіР)	У роботі конференції взяли участь 70 винахідників та науковців з Харкова, Вінниці, Івано-Франківська, Полтави, Черкас, Тернополя, а також з Польщі. Представлено 18 доповідей. Висвітлено інноваційні ідеї, винаходи, що сприяють розвитку економіки і наближають перемогу, питання реєстрації прав на об'єкти інтелектуальної власності під час воєнного стану, інноваційної діяльності навчальних і наукових закладів медичного напряму тощо	20 вересня	Дирекція, ВІП	
XXV всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція **«Короленківські читання 2022».** З огляду на надзвичайні обставини повномасштабної військової агресії РФ проти України, оргкомітет конференції[33] визнав за доцільне провести конференцію на тему «Бібліотеки, архіви, музеї в умовах війни» (замість попередньо визначеної) у дистанційному форматі.	У роботі конференції взяли участь понад 170 представників бібліотек, музеїв, закладів освіти, архівних установ України (Запоріжжя, Києва, Краматорська, Кривого Рогу, Кропивницького, Львова, Ніжина, Нововолинська, Одеси, Полтави, Сум, Харкова, Хмельницького та інших міст). У межах конференції проведені тематичні сесії «Бібліотеки, архіви, музеї: адаптація в умовах військової агресії», «Бібліотеки, архіви, музеї: стратегії резильєнтності», тренінг «Цифрові	26–27 жовтня	Дирекція, НМР, НДВК	

[32] Щорічні конференції, присвячені винахідництву, проводяться у ХДНБ 16 років поспіль.

[33] Оргкомітет працював у складі: голова оргкомітету − директор ХДНБ ім. В. Г. Короленка Наталя Петренко; члени оргкомітету: заступник директора з наукової роботи Людмила Глазунова, кандидат наук із соціальних комунікацій; Ігор Лосієвський, завідувач НДВК, доктор філологічних наук; Олена Куніч, завідуюча НМР, Катерина Вірютіна, завідуюча сектором НМР; А.А. Соляник, декан факультету соціальних комунікацій ХДАК, доктор пед. наук, професор.

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
(партнери: МКІП, ХДАК, ХОВ УБА, журнал «Бібліотечний форум: історія, теорія і практика»)	інструменти, інтерактивні практики у роботі з молоддю», постерна сесія. Після загальнодержавної хвилини мовчання, присвяченої вшануванню пам'яті загиблих внаслідок збройної агресії РФ, перший заступник міністра культури та інформаційної політики України, доктор філософії Ростислав Карандєєв висловив вдячність фахівцям ХДНБ, усім учасникам заходу, які попри складнощі воєнного часу об'єдналися на ювілейних «Короленківських читаннях» задля конструктивного обговорення актуальних питань діяльності, обміну досвідом роботи, які завжди корисні, а в умовах воєнного стану тим більше. Висвітлив пріоритети МКІП відповідно до нових викликів часу, орієнтовані на підтримку культурного фронту в умовах російської воєнної агресії та післявоєнної відбудови. На конференції було представлено 32 доповіді та повідомлення[34]; вона транслювався наживо на сторінці ХОВ УБА у фейсбуці; кількість переглядів становила 1,5 тис. (станом на 31.10. 2022 р.). Учасники конференції отримали сертифікати; матеріали про роботу представлено			

[34] Фахівці ХДНБ представили доповіді на тему: «Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка в епіцентрі війни» (Петренко Н. В., директор), «Мультиплатформний проєкт «Бібліотеки Харківщини в умовах воєнного стану»» (Карнаух І. А., Вірютіна К. М., НМР), «Життєвий шлях бібліотекаря Марії Габель-Ющенко» (Мамон В. Є., ІБВ), «Бібліотека і війна (за матеріалами праць Л. Б. Хавкіної)» (Капустіна Н. І., Ходарєва Ю. В., КБ).

4.3 НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Тема дослідження	**Результати виконання**	**Термін виконання**	**Виконавці**	**Примітки**
1	**2**	**3**	**4**	**5**

Тема дослідження	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
обробка, аналіз та узагальнення даних, підготовка матеріалів до бібліографічних та спеціалізованих описів книжкових знаків, наукових публікацій)	(0,2 а.а). Книги з екслібрисами, виявлені у ВОФ, надійшли до ФДП із бібліотек літературознавця, бібліографа та видавця П. О. Єфремова та членів імператорського дома Романових			
Автографічні документи у фондах ХДНБ(атрибуція, підготовка матеріалів до бібліографічних описів, публікацій)	Укладено 72 описи (0,8 а.а.)	І кв.	НДВК	
Бібліотечна тематика на сторінках українського журналу «Перець»	Доопрацьоване видання «Бібліотечна тематика на сторінках українського журналу “Перець”»[36]	IV кв.	НМР	
Видавничий контент бібліотек Харкова – 2021 (комплексний аналіз документного потоку видань)	Вивчення видавничого репертуару на сайтах 29 бібліотек. Збір матеріалів до віртуальної виставки «Видавничий контент бібліотек Харкова – 2021», Виявлено 56 одиниць електронних видань книг, продовжуваних та періодичних видань	І кв.	КБ	Позапла-ново
Історія бібліотечної справи Харківщини				
Бібліотекознавець Л. Б. Хавкіна поза часом і кордоном. Пошук і опрацювання матеріалів до меморіального ресурсу «Актуальна спадщина Л.Б. Хавкіної»	Переглянуто матеріали 9 вебсайтів, у т.ч блогів журналів та Американської бібліотечної асоціації; «LibraryJournal» за 1914−1915 рр., 1923 р. (26 випусків); комплексний аналіз документного потоку публікацій. Підготовка матеріалів до публікацій	І кв.	КБ	
«Українська комісія Харківської громадської бібліотеки, 1906–1918 рр.: склад і діяльність»				
Діяльність випускників Харківського університету у складі української комісії ХГБ	Доповідь на VII Всеукраїнській науковій конференції «Теоретичні та прикладні аспекти біографістики: до 205-річчя від дня народження М. І. Костомарова» (на базі ХНУ ім. В. Н. Каразіна)	IV кв.	ВУ	

[36]Див. додаток 7 «Цифрові та аналогові ресурси ХДНБ. Публікації працівників».

Тема дослідження	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
Рекламні та інформаційні оголошення як джерело до вивчення біографій	Проаналізовано, узагальнено і систематизовано рекламний матеріал, визначено коло членів української комісії ХГБ для висвітлення теми	IV кв.	ВУ	
Історія ХДНБ ім. В. Г. Короленка		I–IV кв.	Відділи	
Пошук, збір, обробка, аналіз, узагальнення матеріалів до експозицій, заходів, електронних ресурсів	Здійсненопошук, збір та опрацюванняматеріалів до історичної хроніки ХДНБ за 2019−2021 рр.; сторінок вебсайту «Історія ХДНБ»: відеоролика «ХДНБ у відеооб'єктиві кіножурналу "Радянська Україна"» розділу «Персоналії»	I, III–IV кв.	КБ	
Пошук, збір та опрацювання відомостей з історії окремих відділів	Проведено пошук, збір та опрацювання відомостей з історії відділів до історичних довідок за весь період існування	I–IV кв.	Відділи	
Пошук та підготовка матеріалів до доповідей та повідомлень	Підготовлено матеріали до 3 доповідей	I, III–IV кв.	КБ, ВУ, ІБВ	
Пошук та підготовка матеріалів до публікацій	Підготовлено матеріали до 5 публікацій	I, III–IV кв.	КБ, ВУ, ІБВ	
Вивчення персоналій	Д. І. Багалій, М. М. Серебряков, М. А. Біленький, С. П. Дрімцов, династія Габелів, П.С.Сафронов та ін.	I, III–IV кв.	КБ, ІБВ, НДВК, ВУ	
Висвітлення результатів науково-дослідної роботи				
Організація науково-практичних конференцій, семінарів та інших заходів	XXV Всеукраїнська дистанційна науково-практична конференція «Короленківські читання 2022» за темою «Бібліотеки, архіви, музеї в умовах війни»	IV кв.	Дирекція, НМР, НДВК	
Науково-аналітичні матеріали, наукові доповіді, статті, інше	Звіт про заходи з експертизи культурних цінностей у ХДНБ за 2021 р. до МКІП	I кв.	НДВК	
	Експертиза цінності документних пам'яток у ХДНБ ім. В. Г. Короленка: інформаційно-аналітичні та бібліографічні матеріали	II кв.	НДВК	За запитами НБУВ
	Аналітична довідка «Представлення української бібліотекознавчої періодики 20-30-х рр. у фонді	I кв.	КБ	

Тема дослідження	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
	ХДНБ ім. В. Г. Короленка» (за дослідженням «Моніторинг періодичних бібліотекознавчих, бібліографознавчих та книгознавчихвидань»;0,25а.а.)			
	Укладання «Переліку нотних видань українських композиторів у фонді ХДНБ ім. В. Г. Короленка» (на запит МКІП щодо наявності в закладах освіти та культури нотного матеріалу). Впровадження результатів дослідження «Нотні видання у фонді ХДНБ» шляхом пошуку, виявлення нотних видань та рекаталогізації наукових БЗ	III–IV кв.	ВАК, ВСК	
	Результати досліджень також висвітлено у наукових доповідях та повідомленнях (7), публікаціях, у т.ч. у наукових виданнях та фаховій періодиці (16), науково-довідковому ресурсі «Українська бібліотечна енциклопедія» (https://ube.nlu.org.ua/) (1), сайті ХДНБ «Історія Бібліотеки» https://-history.-korolenko.kharkov.com / (1), віртуальних проєктах ХДНБ (6), у т. ч. «Бібліотеки Харківщини в умовах воєнного стану: хронологія бібліотечного спротиву», https://sites.-google.-com/view/kharkiv-libraries-resistance, Вікіпедії (37)[37]	I–IV кв.	Дирекція, НДВК, ВУ, Н ну	

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
				женння»
Організаційне забезпечення координації та кооперування роботи бібліотек Харкова				
Забезпечення діяльності секції науково-методичної та науково-дослідної роботи ХОВ УБА	За участю бібліотек — головних методичних центрів Харкова розроблено матеріали до зведеного плану науково-методичної та науково-дослідної роботи на 2022 р. У зв'язку з воєнним станом комплекс запланованих заходів проведено частково	I–IV кв.	Заст. директора Л.В. Глазунова, НМР	
	Вирішувалися питання щодо внесення змін до складу секції у зв'язку з реорганізацією ЗВО м. Харкова (створення Державного біотехнологічного університету; ДБТУ): Наукової бібліотеки університету — Головної бібліотеки Харківського територіального об'єднання (ТО) сільськогосподарських бібліотек м. Харкова та Харківської області та методичного центру для бібліотек[38]	I кв.	НМР	
Забезпечення діяльності ХОВ УБА	Здійснювалось інформування бібліотечних фахівців про професійні події,консультування; поновлення членства; актуалізація професійного ресурсу — інтернет-представництв ХОВ УБАhttps://-korolenko.kharkov.com/kharkivuba/uba-novyny.html. Участь у PR-компаніях (розміщення інформації в соціальних мережах, на сайті ХОВ УБА, здійснення	I–IV кв.	Заст. директора, голова президії ХОВ УБА Л.В. Глазунова, НМР	

[38]НБ ДБТУ створена 2021р. шляхом об'єднання інформаційних ресурсів бібліотек Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка, Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва, Харківської державної зооветеринарної академії та Харківського державного університету харчування та торгівлі. До обласного територіального об'єднання входять сільськогосподарські бібліотеки галузевих установ області: закладів вищої освіти I–IV рівнів акредитації, науково-дослідних інститутів, дослідних станцій. Для спільнодії бібліотек мережі ТО створена Координаційна рада, яку очолює Наталія Ніколаєнко, директор НБ ДБТУ, канд. наук із соц. комунікацій.

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
	розсилки), організація конкурсів серед членів ХОВ УБА на участь у заходах УБА, організаційна та технічна підтримка гібридних зустрічей вчителів музичних шкіл тощо			
	За результатами конкурсу на оплату участі у VIII Зимовій школі молодих бібліотекарів УБА переможцем став В. Мамон (бібліотекар ІБВ)	Січень	ІБВ	
Розширене засідання членів ХОВ УБА **«Актуалізація фондів великих бібліотек Харкова: заходи воєнного та післявоєнного часу»**	Долучилися директори, заступники директорів та провідні фахівці публічних, спеціальних та спеціалізованих бібліотек Харкова. Йшлося про застосування рекомендацій МКІП щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією РФ проти України в бібліотеках Харківського регіону, надані практичні напрацювання. Поради та консультації з керівниками провідних бібліотек Харківської області щодо вирішення спірних питань вилучення літератури з фондів бібліотек будуть використані під час засідань Ради з питань розвитку бібліотечної справи при МКІП	20 липня	Дирекція, відділи	
Організаційно-методичне забезпечення реалізації корпоративних проектів				
Корпоративний ресурс **«Бібліотечна енциклопедія Харківщини»**	Надано 5 консультацій для авторів ХДНБ, ЦНБ ХНУ тощо	І кв.	НМР	

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
Щорічна міжвідомча нарада учасників проекту **«Взаємодія».** Презентація проєкту (проведено у гібридному форматі)	Мета заходу — налагодження взаємовигідних стосунків з діловими партнерами. Учасники наради (8 осіб) визначили умови продовження, оновлення і розвитку взаємодії. Пролонговані договори з ХМАПО, ДП «Орган з сертифікації АСУ УПП ЗТ та обговорені умови укладання договору з НУЦЗ України. Було висвітлено діяльність ВІП з інформаційного забезпечення наукових установ та підприємств міста. Завідувач відділу В.Г. Прохорова та директор ХМГО «Енергія миру» Т.О. Суханова розповіли про конкурс «Замість ялинки зимовий букет», назвали імена переможців конкурсу. За результатами зустрічі учасникам проєкту (25 осіб) відправлено анонс-резюме заходів, які проводитимуться протягом року.	27 січня	ВІП	.
Методична підтримка БД **«Соціальні комунікації: зведений каталог надходжень до бібліотек Харкова»**	Проведено усні та письмові консультації з учасниками, комунікація з учасниками в групі «База даних “Соціальні комунікації”» (фейсбук)	І кв.	КБ	
Підготовка інформаційних матеріалів з питань діяльності бібліотек				
Дайджест бібліотечних інновацій **«БібліоSpace»** (8-й вип.; укладач О. В. Соцков)	Висвітлено напрями допомоги і підтримки українців бібліотеками Польщі, Чехії, Великої Британії, Німеччини, наведено приклади сучасних бібліотечних сервісів та послуг	ІІІ кв.	НМР	
Мультиплатформний проєкт **«Бібліотеки Харківщини в умовах воєнного стану»**	Підготовлено в межах регіонального дослідження «Бібліотечна енциклопедія Харківщини», є його невід’ємною частиною. OSINT-розвідка здійснювалася на основі відкритих джерел у мережі «Інтернет» під час масштабного вторгнення російських військ в Україну. Реалізовано на знак	ІІ–ІV кв.	НМР	За підтрим-ки ХОВ УБА

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
	підтримки маніфесту діячів культури та мистецтва «Культурна консолідація задля перемоги»			
Електронне видання **«Бібліотеки Харківщини в умовах воєнного стану: OSINT-розвідка на основі відкритих джерел»** (Вип. 1: зима-весна 2022 р.) Віртуальний ресурс **«Бібліотеки Харківщини в умовах воєнного стану: хронологія бібліотечного спротиву»**	Представлено інформацію про роботу бібліотек Харкова з початку повномасштабної військової агресії РФ проти України. Надано відомості з відкритих джерел, факти руйнації і пошкодження бібліотечних будівель у місті; зібрано в єдиний розділ покликання на цифрові платформи та ресурси для фіксації злочинів проти культурної спадщини України	III–IV кв.	НМР	
«Робота бібліотек в умовах воєнного стану: з досвіду бібліотек України»	Розроблено головним бібліотекарем відділу І.А. Карнаух (за запитом)	17−18 квітня	НМР	
Узагальнення даних про основні бібліотечні заходи у Харкові				
Розробка: – матеріалів до Зведеного плану науково-методичної та науково-дослідної роботи бібліотек головних методичних центрів та громадських бібліотечних об'єднань м. Харкова на 2022 рік	Відображено наукові, методичні заходи з професійного розвитку бібліотекарів, тематику наукових досліджень, видавничої продукції тощо. У зв'язку з початком війни РФ проти України, організаційна робота з реалізації плану здійснювалася нерегулярно	І кв.	НМР	За участю бібліотек Харкова
– Плану роботи Харківського обласного відділення (філії) ВГО Українська бібліотечна асоціація на 2022 р.	План підготовлено, представлено на сайті ХОВ УБА: https://korolenko.kharkov.com/-uba_-plan-yzwity/uba_planyzwity00000000016.pdf	І кв.	Заст. директора Л.В. Глазунова, НМР	
– Звіту про роботу Харківського обласного відділення (філії) ВГО Українська бібліотечна асоціація за 2021 р.	Звіт підготовлено, представлено на сайті ХОВ УБА: https://korolenko.kharkov.com/uba_planyzwity/uba_planyzwity00000000017.pdf	І кв.	Так само	

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
– Черкаська область, Золотоніський район с. Великий Хутір	Ознайомлення з народознавчою роботою бібліотеки, народного історико-краєзнавчого музею с. Великий Хутір, заходами зі збереження української культури, роботою з відвідувачами (місцевими мешканцями, переселенцями). Представлено інформаційні ресурси ХДНБ, роботу під час військової агресії	14 квітня	Л.П. Козоріз (ВСК)	
	Великохутірська сільська бібліотека. Подарована книга Григорія Сковороди «Байки»(видавництво «Vivat») з нагоди 300-річчя письменника. Участь в організації презентації книги В. Козоріза «Драбівська справа» (присутні 16 читачів бібліотеки)	28 жовтня	Л.П. Козоріз (ВСК)	
– Черкаська область, Золотоніський район, смт Драбів	Драбівська публічна бібліотека. Колег ознайомлено з роботою ХДНБ в умовах воєнного стану, склад фондів, дистанційні сервіси, вебсайт, сторінки в соцмережах. Обговорено методичні рекомендації з питань актуалізації бібліотечних фондів в умовах російської збройної агресії, плани щодо співпраці й організації читацьких конференцій	29 квітня	Л.П. Козоріз (ВСК)	
– Німеччина, м. Дортмунд	Наукова бібліотека Технічного університету м. Дортмунд. У бібліотеці працює інформаційний центр з техніки та патентів, діяльність якого перегукується з роботою ВІП. Колеги висловили підтримку Україні та українським бібліотекарям. Запропоноване безкоштовне оформлення читацького квитка (терміном на один рік)	4 травня	І.В. Торно (ВІП)	
– Австрія, м. Відень	У складі делегації бібліотекарів з України відвідано Австрійську національну бібліотеку (ÖNB	7–9 вересня	Директор Н.В. Петренко	Так само

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
	Heldenplaz, ÖNB Augustinian Reading room), Віденську бібліотеку в Ратуші (Wienbibliothek–Rathaus). Вивчення роботи щодо обслуговування користувачів, збереження фондів тощо.			
Участь у конкурсних проєктах із професійного розвитку				
VIII Зимова школа молодих бібліотекарів **«Бібліотека в онлайні»** (організатор: Молодіжна секція УБА)	За результатами конкурсного відбору серед членів ХОВ УБА до роботи школи долучився фахівець ІБВ В.Є. Мамон.	14–17 лютого	ІБВ	
Навчальний проєкт **«Lib: продовження»** для бібліотечних лідерів (організатор: Благодійний фонд «Бібліотечна країна»)	До участі у проєкті відібрано 30 фахівців з 12 областей, що постраждали від російської навали. ХДНБ представляла зав. сектором НМР К. М. Вірютіна. Участь у навчальних заходах, стратегічних сесіях, адвокаційній кампанії, підготовка виступу на Форумі міжнародного партнерства, розробка пропозицій до законопроєкту «Про деокуповані території» тощо	Липень–грудень	НМР	
Всеукраїнський культурно-освітній проєкт із розвитку навичок альтернативного фінансування бібліотек **«AlterFundLib»** (організатор: БФ «Бібліотечна країна»)	За конкурсом для участі в проєкті відібрано 20 представників бібліотек з 12 регіонів України. До складу учасників увійшла зав. сектором НМР К.М. Вірютіна. Участь у навчальних заходах, розробка концепції проєкту, націленого на отримання бібліотекою додаткової матеріальної підтримки	Грудень	НМР	Продов-ження у січні 2023 р.
Collection Security Summer School **«Collections in Crisis»** (організатор: CERL — Consortium of European Research Libraries)	За грантової підтримки CERL забезпечено участь у роботі школи, оплачено членство ХДНБ у консорціумі	7–9 вересня	Директор Н.В. Петренко	
«Бібліотека як безпечне місце» Проєкт з підготовки координаторів для	Долучилися фахівці ВУ (Ю. Уткіна, Г. Лях), ВСК (Л.П. Козоріз), яківідвідали тренінги, пройшли	Вересень-грудень	ВУ, ВСК	

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
створення в закладі безпечного укриття (організатор: Goethe-Institut Ukraine, УБА)	опитування			
Проведення виробничої практики студентів ЗВО культури, окремих занять				
Навчальні онлайн-курси «Експертиза цінності документних пам'яток», «Методологія наукового дослідження»	Створені для студентів 4-х факультетів ХДАК, зокрема за освітньою програмою «Інформаційно-бібліотечний менеджмент», спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» та освітньою програмою «Культурна спадщина та пам'яткоохоронна діяльність», спеціальністю «Музеєзнавство. Пам'яткознавство»	Протягом року	НДВК	
Міжнародний Digital студентський інтелектуальний турнір **«#СловоСковороди_Ми_побудуємо_світ_кращий»** (співорганізатор: НБ КНУКіМ; партнери: 22 бібліотеки закладів вищої та передвищої освіти)	До 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди на платформі «Zoom» проведено тематичну онлайн-вікторину. Учасники — 85 студентів 22 закладів вищої та передвищої освіти. Переможці — студенти Дніпровського НУ ім. Олеся Гончара, Київського університет культури, Дніпровського фахового мистецько-художнього коледжу культури	8 грудня	НМР	За підтримки ХОВ УБА, «Видавництва Старого Лева»
Інтелектуальний турнір до Дня української писемності (співорганізатори: НБ КНУКіМ, Дніпровський НУ ім. Олеся Гончара)	Учасниці турніру — 30 студенток факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства Дніпровського НУ ім. Олеся Гончара	9 листопада	НМР	На платформі «Kahoot»
Kahoot-вікторина для студентів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» ХНАУ ім. М. Є. Жуковського «ХАІ»	Проведено в рамках антинаукової лекції «Хайп у наукових публікаціях» у співпраці з кафедрою документознавства факультету міжнародних комунікацій та підготовки іноземних громадян ХНАУ ім. М. Є. Жуковського «ХАІ»	2 грудня	НМР	Учасники – 17 студентів

Зміст роботи	Результати виконання, обсяг	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
Онлайн-вікторина «Архітектурна Харківщина».Ч. 2				

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
	наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка на 2023 рік»			
Статистика				
Підготовка основних показників роботи відділів за даними первинного обліку	Узагальнено та представлено в локальній мережі основні показники роботи відділів за грудень 2021 р., січень 2022 р.	Січень–лютий	Відділи	
Узагальнення основних показників роботи	Сформовано додаток про виконання основних показників роботи ХДНБ за 2021 р.	Січень	НМР	
Звітність				
Аналізування роботи бібліотеки. Підготовка звітної документації:				
– підготовка індивідуальних та зведених звітів дистанційної роботи	Підготовлені щомісячні індивідуальні звіти дистанційної роботи співробітників. Підготовлено 12 узагальнених звітів	Квітень–грудень	Заст директора Л.В. Глазунова, відділи	
– звіти про роботу відділів	Підготовлено звітну документацію про роботу структурних підрозділів за 2021 р.	Січень	відділи	
– аналізування звітної документації відділів. Підготовка звітів про роботу ХДНБ	Підготовлено: – звітні матеріали про роботу ХДНБ за різними напрямами діяльності у 2021 р.	Січень–лютий	НМР, відділи-куратори	
	– публічний «Звіт ХДНБ ім. В. Г. Короленка 2021»	I, IV кв.	Дирекція, НМР	
	– проєкт звіту про роботу ХДНБ за 2021 р.	IV кв.	НМР	
– звіт про роботу «Австрійської бібліотеки у Харкові»	Підготовлений звіт про роботу за 2021 р. представлено Посольству Республіки Австрія в Україні та Австрійському культурному форуму	Січень	ВЛІМ, Австрійська бібліотека	
– звіт про роботу Німецького читального залу в Харкові	Підготовлений звіт про роботу за 2021 р. представлено Goethe-Institut в Україні	Січень	ВЛІМ, НЧЗ	
– річні статистичні звіти про роботу ХДНБ у 2021 р.	Підготовлено статистичні дані: – за формами державної статистичної звітності №6-НК, №80-а-рвк.	Лютий	НМР	
	– за рекомендованою структурою «Зведення річних звітів	Лютий	НМР	Для НБУ

Зміст роботи	Результати виконання	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4	5
	про діяльність бібліотек сфери управління МКУ»			ім. Ярослава Мудрого
	– до електронної форми системи моніторингу мережі публічних бібліотек України (ЕСМаР)	Лютий, червень	НМР	
Розробка та перегляд організаційно-управлінської документації бібліотеки, відділів				
Дорожня карта з реалізації Стратегії розвитку ХДНБ ім. В. Г. Короленка у 2022–2026 рр.	Створено робочу групу з розробки Дорожньої карти з реалізації Стратегії розвитку ХДНБ ім. В. Г. Короленка у 2022–2026 рр. (наказ директора № 18/01 від 24.01.2022 р.)	Січень	Дирекція	
	Згідно з наказом директора проведено розширені засідання науково-методичних рад відділів, на яких обговорено стан, проблеми, перспективи роботи відділів, з огляду на принципові положення Стратегії.	Січень−лютий	ВФД, ВОФ, ВКР, ВСК, НДВК НМР, відділи	За участю членів робочої групи
	Доповнено даними паспорти-характеристики до каталогів і картотек, електронних баз даних	Січень	ВІП	
Оптимізація інформаційно-бібліотечної технології				
Розробка та перегляд інструктивно-технологічної документації бібліотеки, відділів	Переглянуто Інструкцію про порядок вилучення документів з фондів ХДНБ ім. В. Г. Короленка (відповідно до Рекомендацій МКІП щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв’язку зі збройною агресією РФ проти України)	ІІІ кв.	ВОФ	
	Розроблено Пам’ятку з ведення офіційних сторінок ХДНБ ім. В. Г. Короленка в соціальних мережах (фейсбуці та інстаграмі) на період воєнного стану	Квітень	Заст. директора А.В. Підгайна, Л.В. Глазунова, НМР	
Методична документація	Підготовка методичних матеріалів «Актуалізація фондів Харківської державної наукової бібліотеки ім.	ІІ−ІІІ кв.	ВОФ, НМР, відділи	

	востаннє відредаговано о 18:43, 8 лип. 2023 р. — Назва з екрана. *Серед об'єктів, що постраждали внаслідок дій російських окупантів, названо ХДНБ ім. В. Г. Короленка.*
113.	**Російські бомбардування** поставили під загрозу існування однієї з найбільших бібліотек Європи [Електронний ресурс] // Український погляд. — Електрон. дані. — URL: http://ukrpohliad.org/culture/rosijski-bombarduvannya-postavyly-pid-zagrozu-isnuvannya-odniyeyi-z-najbilshyh-bibliotek-yevropy.html (дата звернення: 29.11.2022). — Опубл.: 3 листоп. 2022 р., 20:53. — Назва з екрана. *Коротка інформація про ХДНБ ім. В. Г. Короленка, яка постраждала внаслідок російського обстрілу 13 березня 2022 р. Для того, щоб стати патроном закладу чи задонатити будь-яку посильну суму на його відновлення, дається посилання на проєкт «Збережіть українську культуру», створений за підтримки МКІП та телеком-оператора «Vodafone Україна».*
114.	**Російські військові** руйнують українські архітектурні пам'ятки (фото) [Електронний ресурс] // Український Південь : інформ. вид. — Електрон. дані. — URL: https://pivdenukraine.com.ua/2022/03/30/rosijski-vijskovi-rujnuyut-ukra%D1%97nski-arxitekturni-pamyatki-foto/ (дата звернення: 3.11.2022). — Опубл.: 30 берез. 2022 р., 10:30. — Назва з екрана. *Серед пам'яток архітектури України, що постраждали внаслідок дій російських окупантів, названо будівлю ХДНБ ім. В. Г. Короленка,зведену в 1899−1901 роках за проєктом відомого архітектора Олексія Бекетова.*
115.	**Россияне уничтожают библиотеки**. Как выглядит одно из наибольших книгохранилищ Европы после обстрела Харькова (фото, видео) [Електронний ресурс] // GX : новин. портал. — Електрон. дані. — URL: https://gx.net.ua/cultura/rossiyane-unichtozhayut-biblioteki-kak-vyglyadit-odno-iz-naibolshih-knigohranilishh-evropy-posle-obstrela-harkova-foto-video.html (дата обращения: 30.10.2022). — Опубл.: 14 берез. 2022 р., 9:01. — Назва з екрана. *Зазначено, що внаслідок дій російських окупантів постраждала ХДНБ ім. В. Г. Короленка.*
116.	**РФ б'є по центру Харкова:** постраждала бібліотека Короленка [Електронний ресурс] // YouTube. Суспільне Харків / @SuspilneKharkiv. — Електрон. відеодані. — 1 файл (1:21 хв.). — URL: https://www.youtube.com/watch?v=nWkFbbwmej8, вільний (дата звернення: 18.07.2023). — Опубл.: 12 берез. 2022 р. — Назва з екрана. *Зазначено, що внаслідок дій російських окупантів постраждала ХДНБ ім. В. Г. Короленка. Відеозапис демонструє, як виглядає бібліотека зсередини після обстрілів.*
117.	**РФ знищила пам'ятку архітектури** у Харківській області [Електронний ресурс]// Status quo. — Електрон. дані. — URL: https://www.sq.-com.ua/ukr/novini/05.09.2022/rf-znishhila-pamyatnik-arxitekturi-u-xarkivskii-oblasti (дата звернення: 03.10.2022). — Опубл.: 5 верес. 2022 р., 16:22. — Назва з екрана. *Згадується, що 5 вересня в ефірі національного телемарафону Харківський міський голова Ігор Терехов ще раз повідомив про руйнування ХДНБ ім. В. Г. Короленка.*
118.	**Рязанцева, А.** Пошкоджена російськими обстрілами бібліотека Короленка у Харкові збирає гроші на відновлення [Електронний ресурс] / Альона Рязанцева, Роман Кривко // Суспільне. Новини. — Електрон. дані. — URL: https://suspilne.media/315782-poskodzena-rosijskimi-obstrilami-biblioteka-korolenka-u-harkovi-zbirae-grosi-na-vidnovlenna/ (дата звернення: 29.11.2022). — Опубл.: 13 листоп. 2022 р., 16:11. — Назва з екрана.

	Інформація про ХДНБ, яка постраждала внаслідок російського обстрілу 13 березня 2022 р. У приміщенні потрібно замінити розбиті вікна та відновити систему опалення. Поки що співробітники самотужки затуляють фанерою побиті віконниці та рятують книги від вологи. Згадується гуманітарна допомога, отримана від польських колег. Щоб стати патроном закладу чи задонатити будь-яку посильну суму на його відновлення, дається інформація про проєкт «Збережіть українську культуру», створений за підтримки МКІП та телеком-оператора «Vodafone Україна».
119.	**Савва Володимир** Іванович [Електронний ресурс] / Вікіпедія : вільна енциклопедія. — Електрон. дані. — URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/ Савва_Володимир_Іванович (дата звернення: 04.02.2022). — Цю сторінку востаннє відредаговано о 12:47, 10 груд. 2022 р. — Назва з екрана. *Про українського історика, викладача, професора Харківського університету, громадського діяча, активного співробітника Харківської громадської бібліотеки — члена Правління (з грудня 1903 р.), працівника відділу рукописів і автографів від часу його заснування, одного з завідувачів архіву бібліотеки.*

120.

	р. — Назва з екрана. *Про українську письменницю, літературознавця, дружину класика вітчизняної літератури Григорія Косинки (справжнє прізвище — Стрілець), яка деякий час працювала старшим бібліографом у ХДНБ ім. В. Г. Короленка.*
131.	**30 років** виповнилося цьогоріч із приходу на TV Ігоря Жукова — відомого телеведучого, журналіста, кінознавця та громадського діяча [Електронний ресурс] // Головне in.ua. — Електрон. дані. — URL: https://glavnoe.in.ua/news/society/30-rokiv-vypovnylosya-czohorich-iz-pryhodu-na-tv-ihorya-zhukova-vidomoho-televeduchoho-zhurnalista-kinoznavczya-ta-hromadskoho-diyacha (дата звернення: 27.12.2022). — Опубл.: 14 груд. 2022 18:02. — Назва з екрана. *Згадка про презентацію у 2017 р. другої книга віршів Ігоря Жукова «Та, чиє ім'я шепоче вітер» у ХДНБ ім. В. Г. Короленка.*
132.	**300-ліття Сковороди**: у Мінкульті оприлюднили перелік заходів у різних регіонах країни [Електронний ресурс] // Еспресо. — Електрон. дані. — URL: https://espreso.tv/300-littya-skovorodi-u-minkulti-oprilyudnili-perelik-zakhodiv-u-riznikh-regionakh-kraini (дата звернення: 29.11.2022). — Опубл.: 20 листоп. 2022, 18:24. — Назва з екрана. *Ресурс «Григорій Сковорода. "Байки харківські": читаємо, слухаємо, вивчаємо…» створений фахівцями ХДНБ ім. В. Г. Короленка до 300-річчя від дня народження філософа та письменника Григорія Сковороди.*
133.	**300 років Григорію Сковороді**. Як в Україні відзначають ювілей філософа [Електронний ресурс] // Kyiv Post. — Електрон. дані. — URL: https://www.kyivpost.com/uk/history-uk/300-rokiv-grygoriyu-skovorodi-yak-v-ukrayini-vidznachayut-yuvilej-filosofa.html (дата звернення: 27.12.2022). — Опубл.: 3 груд. 2022 р., 11:02. — Назва з екрана. *Ресурс «Григорій Сковорода. "Байки харківські": читаємо, слухаємо, вивчаємо…» створений фахівцями ХДНБ ім. В. Г. Короленка до 300-річчя від дня народження філософа та письменника Григорія Сковороди.*
134.	**У Харківській області** зруйновано чи пошкоджено 80 пам'яток архітектури [Електронний ресурс] // Харків Times : вебсайт. — Електрон. дані. — URL: https://times.kharkiv.ua/2022/04/19/u-harkivskij-oblasti-zrujnovano-chi-poshkodzheno-80-pam-yatok-arhitekturi/ (дата звернення: 24.11.2022). — Опубл.: 19 квіт. 2022 р. — Назва з екрана. *Серед об'єктів, що постраждали внаслідок російської агресії, Департамент культури і туризму ХОВА назвав ХДНБ ім. В. Г. Короленка.*
135.	**У Харківській області** окупанти пошкодили 80 пам'яток архітектури – ОДА [Електронний ресурс] // Гордон : сайт. — Електрон. дані. — URL: https://gordonua.com/ukr/news/war/na-harkivshchini-okupanti-poshkodili-80-pam-jatok-arhitekturi-oda-1605289.html (дата звернення: 24.11.2022). — Опубл.: 19 квітня, 2022 р., 14.24. — Назва з екрана. *Серед об'єктів, що постраждали внаслідок російської агресії, Департамент культури і туризму ХОВА назвав ХДНБ ім. В. Г. Короленка.*
136.	**У Харкові** зруйновано 30 музеїв [Електронний ресурс] // Харків : офіц. сайт Харків. міськради, міськ. голови, виконкому. — URL: https://www.city.kharkov.ua/uk/news/u-kharkovi-zruynovano-30-muzeiv-51960.html (дата звернення: 03.10.2022). — Опубл.: 5 вересня 2022 р., 15:13. — Назва з екрана. *Згадується, що 5 вересня в ефірі національного телемарафону мер Харкова Ігор Терехов ще раззгадав про руйнування ХДНБ ім. В. Г.*

	Короленка.
137.	**У Харкові** після війни в одному зі зруйнованих будинків створять музей Перемоги [Електронний ресурс] // 057: сайт міста Харкова. — Електрон. дані. — URL: https://www.057.ua/news/3394002/u-harkovi-pisla-vijni-v-odnomu-zi-zrujnovanih-budinkiv-stvorat-muzej-peremogi (дата звернення: 30.12.2022). — Опубл.: 23 трав. 2023 р., 14:25. — Назва з екрана. *Серед закладів культури Харкова, що постраждали внаслідок російської агресії, Харківський міський голова Ігор Терехов на відкритті акції «Ніч музеїв» назвав ХДНБ ім. В. Г. Короленка.*
138.	**У Харкові** російські війська обстріляли бібліотеку імені Короленка [Електронний ресурс] // Укрінформ : мультимедійна платформа іномовлення України. — Електрон. дані. — URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3428287-u-harkovi-rosijski-vijska-obstrilali-biblioteku-korolenka.html (дата звернення: 22.10.2022). — Опубл.: 13 берез. 2022 р., 12:23. — Назва з екрана. *Представлена коротка інформація про ХДНБ ім. В. Г. Короленка, яка постраждала внаслідок російського обстрілу 13 березня 2022 р. Описується стан бібліотеки та основні пошкодження.*
139.	**У Харкові** створять музей боротьби з рашистами [Електронний ресурс] // Харків Times. — Електрон. дані. — URL: https://times.-kharkiv.ua/2022/05/22/u-harkovi-stvoryat-muzej-borotbi-z-rashistami/ (дата звернення: 30.12.2022). — Опубл.: 22 трав 2022 р. *Серед закладів культури Харкова, що постраждали внаслідок дій російських окупантів, мер Харкова Ігор Терехов назвав ХДНБ ім. В. Г. Короленка.*
140.	**У Харкові** через бомбардування росією постраждала одна з найбільших бібліотек Європи [Електронний ресурс] // Район. Культура / Агенція медіа-технологій «СІД ІНФОРМ». — Електрон. дані. — URL: https://kultura.rayon.in.ua/news/497051-u-kharkovi-cherez-bombarduvannya-rf-postrazhdala-odna-z-naybilshikh-bibliotek-evropi (дата звернення: 22.10.2022). — Опубл.: 13 берез. 2023 р., 16:43. — Назва з екрана. — Джерело: Суспільне. Харків. *Зазначено, що внаслідок дій російських окупантів постраждала ХДНБ ім. В. Г. Короленка.*
141.	**Українці можуть задонатити** на відновлення другої найбільшої бібліотеки України [Електронний ресурс] // KHARKOVGO. — Електрон. дані. — URL: https://kharkovgo.com/news/ukrayintsi-mozhut-zadonatyty-na-vidnovlennya-drugoyi-najbilshoyi-biblioteky-ukrayiny/ (дата звернення: 29.12.2022). — Назва з екрана. *Представлена коротка інформація про ХДНБ ім. В. Г. Короленка, яка постраждала внаслідок російського обстрілу 13 березня 2022 р. Щоб стати патроном закладу чи задонатити будь-яку суму на його відновлення, дається посилання на проєкт «Збережіть українську культуру», створений за підтримки МКІП та телеком-оператора «Vodafone Україна».*

142.	**Участь Івано-Франківської ОУНБ ім. І. Франка** у Всеукраїнському форумі «Посилення ролі бібліотек в популяризації е-демократії» [Електронний ресурс] // Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека ім. І. Франка : сайт. - Електрон. Дані. —URL: https://lib.if.ua/news/1656055835.html (дата звернення: 23.12.2022). — Назва з екрана. *На форумі бібліотекарі розповіли про досвід роботи у воєнний час, як допомагають громадам впоратися з найскладнішими викликами. Виступили працівники ХДНБ ім. В. Г. Короленка:Вірютіна К.М., зав. Сектором інноватики та професійного розвитку відділу НМР, з презентацією «Розвиток цифрових компетентностей бібліотекарів як амбасадорів е-демократії: досвід ХДНБ ім. В. Г. Короленка», Телегіна С. В., бібліотекар відділу інформаційно-бібліографічної роботи, з доповіддю«Комунікація з користувачами під час воєнних дій і постійних обстрілів міста. Канали комунікацій, тематика та форми спілкування з літніми людьми».*
143.	**Форум** «Посилення ролі бібліотек в популяризації е-демократії» [Відео ресурс] // YouTube. ГО Запорізька бібліотечна асоціація / @user-mi7yo5ei3j — Електрон. відеодані. — 1 файл (3:31:56 хв.). — URL: https://www.youtube.com/watch?v=mMuCv-06u7k. — Опубл.: 23 черв. 2022 р. — Назва з екрана. *Активну участь у професійному спілкуванні взяли фахівці ХДНБ ім. В. Г. Короленка — Катерина Вірютіна, завідуюча сектором інноватики та професійного розвитку відділу НМР, та Світлана Телегіна, бібліотекар відділу інформаційно-бібліографічної роботи.*

	Полтавської міської ради. — Електрон. дані. — URL: https://kultura-poltava.gov.ua/novyny/yuvilejni-korolenkivski-chitannya/ (дата звернення: 30.12.2022). — Опубл.: 2 листоп. 2022 р., 13:31. — Назва з екрана. *Про XXV Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Короленківські читання 2022» на тему «Бібліотеки, архіви, музеї в умовах війни», що відбулася наприкінці жовтня 2022 р. у ХДНБ ім. В. Г. Короленка в онлайн-форматі.*
154	**ЮНЕСКО**: з початку війни у Харківській області пошкоджено 51 культурну пам'ятку (перелік) [Електронний ресурс]// Харків Time. — Електрон. дані. — URL: https://times.kharkiv.ua/2022/10/24/yunesko-z-pochatku-vijni-u-harkivskij-oblasti-poshkodzheno-51-kulturnu-pam-yatku-perelik/ (дата звернення: 01.11.2022). — Опубл.: 24 жовт. 2022 р. — Назва з екрана. *Спеціалізована установа Організації Об'єднаних Націй ЮНЕСКО підтвердила, що з 24 лютого в Україні пошкоджено 204 об'єкти культури. Чверть з них, 51 пам'ятка, знаходяться у Харківській області. Серед пошкоджених — ХДНБ ім. Короленка.*
155.	**ЮНЕСКО** опублікувало перелік пошкоджених культурних об'єктів в Україні [Електронний ресурс]// Ukrainian media league. Українська медіа ліга : сайт. — Електрон. дані. — URL: https://medialeague.com.ua/yunesko-opublikuvala-perelik-poshkodzhenyh-kulturnyh-obyektiv-v-ukrayini/ (дата звернення: 21.12.2022). — Опубл.: 3 трав. 2022 р. — Назва з екрана. *Зазначено, що станом на 2 травня 2022 р. ЮНЕСКО підтвердило пошкодження 120 об'єктівкультурної спадщини України,що постраждали внаслідок російськоїагресії. Серед них — ХДНБ ім. В. Г. Короленка.*
156.	**«Я побачила** російський БТР і стояла як укопана», — харківська художниця Галина Булгакова [Електронний ресурс]: Голоси війни / інтерв'ю підгот. львів. журналіст Т. Зозулінський // Харківська правозахисна група : інформ. портал «Права людини в Україні». — Електрон. дані. — URL: https://khpg.org/1608810514 (дата звернення: 30.12.2022). — Опубл.: 05 травня 2022 р. — Назва з екрана. *Спогади харківської художниці Г. Булгакової, яка побачила російський БТР біля ХДНБ ім. В. Г. Короленка.*
157.	**Який вигляд** має найбільша бібліотека Харкова після обстрілів [Електронний ресурс] : відео // Vgorode.ua. Харків : сайт. — Електрон. дані. — Харків, 2022. — URL: https://kh.vgorode.ua/ukr/news/sobytyia/a1200545-jakij-vihljad-maje-najbilsha-biblioteka-kharkova-pislja-obstriliv-video (дата звернення: 30.10.2022). — Опубл.: 13 берез. 2022 р. 15:00. — Назва з екрана. *Зазначено, що внаслідок дій російських окупантів постраждала ХДНБ ім. В. Г. Короленка. У будівлі потрощені вікна, пошкоджень зазнали два книгосховища, головний корпус та рояль, на якому грав російський композитор Сергій Рахманінов.*
158.	**Які бібліотеки** з російськими іменами у Харкові потребують перейменувань [Електронний ресурс] // KharkivToday. — Електрон. дані. — Харків, 2022. — URL: https://2day.kh.ua/ua/kharkow/yaki-biblioteky-z-rosiyskymy-imenamy-u-kharkovi-potrebuyut-pereymenuvan (дата звернення: 29.08.2022). — Опубл.: 01 серпня, 2022 р., 18:30. — Назва з екрана. *Репост публікації «Читомо» про бібліотеки, названі на честь російських поетів і письменників. Серед них — ХДНБ ім. В. Г. Короленка.*
159.	**Якушко, О.** Мінкульт збирає кошти на відновлення бібліотеки ім. Короленка у Харкові [Електронний ресурс]/ Оксана Якушко // Об'єктив.TV. Головні новини Харкова сьогодні. Культура / Медіа-група «Об'єктив». — Електрон. дані. — Харків, 2022. — URL: https://www.objectiv.-tv/uk/objectively/2022/11/04/minkult-sobiraet-dengi-na-vosstanovlenie-biblioteki-im-korolenko-v-harkove/ (дата звернення: 29.11.2022). — Опубл.: 04.11.2022 р., 17:24. — Назва з екрана.

	Представлена коротка інформація про ХДНБ ім. В. Г. Короленка, яка постраждала внаслідок російського обстрілу 13 березня 2022 р. Зазначено, що на відбудову бібліотеки потрібно 128 млн грн. Щоб стати патроном закладу чи задонатити будь-яку посильну суму на його відновлення, дається посилання на проєкт «Збережіть українську культуру», створений за підтримки МКІП та телеком-оператора «Vodafone Україна».
160.	**Anthology** of Ḥakīm Ruknā Masīḥ : BOOK/PRINTED MATERIAL [Електронний ресурс] // Library of Congress. — Електрон. дані. — 2022. — URL: https://www.loc.gov/item/2021667292/ (дата звернення: 23.06.2022). — Назва з екрана. *«Рукопис був переданий бібліотеці Харківського університету в 1904 році Б. Г. Філоновим, колишнім студентом юридичного факультету університету, першим головою правління Харківської публічної бібліотеки (нині — Харківська державна наукова бібліотека імені Короленка), відомим колекціонером і меценатом Харкова».*
161.	**Avramenko, N.** Головні архітектурні проекти архітектора Бекетова в Харкові [Електронний ресурс] / Natalya Avramenko // Kharkov future. — Електрон. дані. — Харків, 2022. — URL: https://kharkov-future.com.ua/uk/eternal-golovni-arhitekturni-proyekty-arhitektora-beketova-v-harkovi (дата звернення: 03.10.2022). - Опубл.: 15 верес. 2022 р. — Назва з екрана. *Серед робіт О. М. Бекетова згадується проєкт Харківської громадської бібліотеки (нині — ХДНБ ім. В. Г. Короленка).*
162.	**Böhner, Dörte.** Ukraine war: damage dlibraries (updated: 08/24/2022). Attack on 03/02/2022. Kharkiv State Scientific Libraryby V. G. Korolenko, 1899-1901 (security №№ 91, 7154-Ha) (UNESCO: Kharkiv State Scientific Library (Korolenko State Scientific Library) [Електронний ресурс]— (Kharkiv)) = Війна в Україні: пошкоджені бібліотеки (оновлено: 24.08.2022). Напад 02.03.2022. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка, 1899-1901 рр. (охоронний №№ 91, 7154-Га) (ЮНЕСКО: Харківська державна наукова бібліотека (ДНБ ім. Короленка) — (Харків)) / DörteBöhner // Bibliothekarisch.de : [website]. — Електрон. дані. — URL: https://bibliothekarisch.de/blog/2022/04/20/ukraine-war-damaged-libraries/ (дата звернення: 1.06.2022). — Опубл.: 20.04.2022. — Назва з екрана. *Представлена інформація про пошкодження ХДНБ ім. В. Г. Короленка внаслідок дій російських окупантів.*
163.	**Damaged cultural** sites in Ukraine verified by UNESCO [Електронний ресурс] = Пошкоджені культурні пам'ятки в Україні, перевірені ЮНЕСКО / Posted by Paul Barford // Portable Antiquity Collecting and Heritage Issues. A blog commenting on various aspects of the private collecting and trade in archaeologicalartefacts today and their effect on the archaeological record. — Електрон. Дані. — URL: http://paul-barford.blogspot.com/2022/04/damaged-cultural-sites-in-ukraine.html (дата звернення: 21.12.2022). - Published: Wednesday, 20 April 2022 at 21:12. — Назва з екрана. *Зазначено, що станом на 14 квітня ЮНЕСКО підтвердила пошкодження 102 об'єктівкультурної спадщини України, що постраждали внаслідок російської агресії. Серед них — ХДНБ ім. В. Г. Короленка..*
164.	**Damaged cultural sites** in Ukraine verified by UNESCO [Електронний ресурс]= Пошкоджені культурні пам'ятки в Україні, перевірені ЮНЕСКО // UNESCO : site. — Електрон. дані. — Paris, 2022. — 26 December. — URL: https://www.unesco.org/en/articles/damaged-cultural-sites-ukraine-verified-unesco (дата звернення: 27.12.2022). — Назва з екрана. *Зазначено, що станом на 23 грудня ЮНЕСКО підтвердила пошкодження 231 об'єкта культурної спадщини України, що*

	постраждали внаслідок російської агресії. Серед них названо ХДНБ ім. В. Г. Короленка.
165.	**Fram, Tetiana.** Restoration of Kharkiv State Scientific Library named after Korolenko will Cost $3,5 million [Електронний ресурс] = Відновлення Харківської державної наукової бібліотеки імені Короленка обійдеться в $3,5 млн / share: Tetiana Fram // GWARA MEDIA. — Електрон. дані. — URL: https://gwaramedia.com/en/restoration-of-kharkiv-state-scientific-library-named-after-korolenko-will-cost-3-5-million/ (дата звернення: 29.11.2022). Опубл. : 3 листоп. 2022 р. — Назва з екрана. *Повідомлення МКІП України про обсяг пошкоджень та реставрацію Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка.*
166.	**Gerntholtz, Liesl.** Ukrainian Culture Under Attack: Erasure of Ukrainian Culture in Russia's War Against Ukraine : report = Українська культура під ударом: знищення української культури у війні Росії проти України : звіт / Written By Liesl Gerntholtz, director of the PEN/Barbey Freedom to Write Center // PEN America. — Електрон. дані. — URL: https://pen.org/report/ukrainian-culture-under-attack/ (дата звернення: 27.12.2022). — Published on Dec. 2, 2022. — Назва з екрана. *Згадується, що 13 березня 2022 р. найбільша бібліотека України за розміром і друга за фондами — ХДНБ ім. В. Г. Короленка (XIX ст.) зазнала значних пошкоджень. Представлена коротка довідка про бібліотеку..*
167.	**Golubka Maria.** Kharkiv: the heart of reinforced concrete [Електронний ресурс] = Харків: серце із залізобетону / Maria Golubka, Юлія Портарескул // Pragmatika-Ukraine. — Електрон. дані. — URL: https://pragmatika.media/en/kharkiv-sertse-iz-zalizobetonu/ (дата звернення: 18.08.2023). — Опубл.: 21 груд. 2022 р. — Назва з екрана. *Із розповіді українського художника і режисера Миколи Рідного: «Бібліотека імені Короленка, архіви якої були частково вивезені німецькими нацистами під час Другої світової, отримала пошкодження конструкцій через нацистів російських».* *Ukrainian artist and director Mykola Ridnyi: «The Korolenko Library, whose archives were partially taken by the German Nazis during World War II, suffered structural damage because of the Russian Nazis».*
168.	**Krol, Hans.** De bibliotheeksituatie in Ukraïne in het verleden en na de Russische oorlog in februari/maart/april/mei 2022 / Destroyed libraries and archives in Ukraine in 2022 = Бібліотечна ситуація в Україні в минулому та після російської війни в 2022 р. / Знищені бібліотеки та архіви в Україні у 2022 р. / posted by Hans Krol in Librariana, Oekraïne, uncategorized // Librariana ~ Een weblog gewijd aan bibliotheken, boeken en verzamelen alsmede aan historisch Heemstede en Zuid-Kennemerland/. — Електрон. дані. — URL: https://ilibrariana.wordpress.com/2022/03/14/de-bibliotheeksituatie-in-ukraine-in-het-verleden-en-in-februari-maart-2022/ (дата звернення: 1.06.2022). — Publicatie: 14 maandag mrt 2022. — Назва з екрана. *Зазначено, що ХДНБ ім. В. Г. Короленка є другою за обсягами фондів в Україні. Представлені фото бібліотеки до та після російських бомбардувань..*
169	**McGlynn, Jade.** Imperial Russia destroys Ukraine’s heritage / McGlynn Jade, Greenland Fiona [Електронний ресурс] = Імперська Росія нищить українську спадщину // Famous news. — Електрон. дані. — URL: https://famousnews.org/imperial-russia-destroys-ukraines-heritage// (дата звернення: 23.06.2022). — Назва з екрана. *Зазначення причин та наслідків повномасштабного вторгнення російських військ в Україну. «Ракети розбили вікна знаменитої харківської Державної наукової бібліотеки імені Короленка, однієї з найбільших у Європі, і розбили рояль, на якому колись грав*

	російський композитор Сергій Рахманінов».

170. **100 days**

	Наслідки вторгнення Росії в Україну та Сирію, наведено перелік об'єктів зруйнованої культурної спадщини. «Неподалік російські ракети вибили вікна знаменитої харківської Державної наукової бібліотеки імені Короленка, однієї з найбільших у Європі».
177.	**Russiais destroying** Ukrainian Heritage [Електронний ресурс]= Росія нищить українську спадщину // We are Ukraine : site. — Електрон. дані. — 2022. — URL: https://www.weareukraine.info/russia-is-destroying-ukrainian-heritage/ (дата звернення: 29.11.2022). — Назва з екрана. *Представлена інформація, що ХДНБ ім. В. Г. Короленка, найбільша бібліотека Харкова та України та друга за обсягом книжкових фондів після Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, постраждала 13 березня 2022 року внаслідок обстрілів російських військ..*
178.	**Senovilla, María** (Re)building Ukrainian culture in the middle of the war. The Kremlin has bombed 35% of the buildings in Kharkiv considered as cultural heritage; many of them, paradoxically, were dedicated to Russian figures, such as the Korolenko Library / María Senovilla, desde Járkiv [Електронний ресурс // Atalayar. — Електрон. дані. — Madrid, España, 2022. — URL: https://atalayar.com/en/content/rebuilding-ukrainian-culture-middle-war (дата звернення 01.12.2022). — Опубл.: November 28 2022. — Теж icп. мовою: (Re)construir la cultura ucraniana en mitad de la guerra. El Kremlin ha bombardeado el 35% de los edificios de Járkiv considerados como patrimonio cultural; muchos de ellos, paradójicamente, estaban dedicados a figuras rusas, como la Biblioteca Korolenko. — URL: https://atalayar.com/content/reconstruir-la-cultura-ucraniana-en-mitad-de-la-guerra ; Теж. фр. мовою: (Re)construire la culture ukrainienne au milieu de la guerre. Le Kremlin a bombardé 35 % des bâtiments de Kharkiv considérés comme un patrimoine culturel ; paradoxalement, nombre d'entre eux étaient dédiés à des personnalités russes, comme la bibliothèque Korolenko. — URL: https://atalayar.com/fr/content/reconstruire-la-culture-ukrainienne-au-milieu-de-la-guerre. — Назва з екрана. *Інтерв'ю Н. В. Петренко, директорки ХДНБ ім. В.Г. Короленка, іспанському виданню «Atalayar» в стінах зруйнованої бібліотеки. Розповідь про історію та культурне значення закладу, наслідки руйнувань..*
179.	**Ukraine's libraries** fight war for survival. Ukraine in Flames #280 [Відео ресурс] = Бібліотеки України борються за виживання. Україна у вогні №280 // YouTube. Ukraine Media Center. — Електрон. відеодані. — 1 файл (16:34хв.). — URL: https://www.youtube.com/watch?v=U_EqxQ3jXxg, публічний (дата звернення: 27.12.2022). — Опубл.: 15 груд. 2022 р. — Назва з екрана. *Президент Української бібліотечної асоціації Оксана Бруй, директор Львівської обласної бібліотеки для дітей та юнацтва ім. Романа Іваничука Тетяна Пилипець та директор ХДНБ ім. В. Г. Короленка Наталя Петренко розповіли про діяльність цих бібліотек у часи російської агресії. 11:32 — інформація про ХДНБ.*
180	**Ukrainian Libraries:** A Brief Update / by Gretchen Hendrick Gardella, MLIS ; Ukraine Library Relief Fund Ukrainian Libraries [Електронний ресурс] = Українські бібліотеки: коротка інформація // LibLime : Empowering Librarians : Blog. — Електрон. дані. — 2022. — URL: https://liblime.com/2022/08/25/ukrainian-libraries-a-brief-update/ (dateofapplication: 30.12.2022). Опубл.: August 25, 2022. — Назва з екрана. *Оцінка стану бібліотек України та перелік пошкоджених культурних об'єктів за даними ЮНЕСКО на 18 липня 2022 року. AssessmentofthestateoflibrariesinUkraineand a listofdamagedculturalsitesaccordingto UNESCO asofJuly 18, 2022.*

181.	**Ukrainian Libraries** during the Ongoing Russian-Ukrainian War [Відео ресурс] // Youtube. SJSU School of Information. — Електрон. відеодані. — 1 відеофайл (2:37:52 хв.). — URL: https://www.youtube.com/watch?v=quJxLczR-M4 (дата звернення: 26.07.2022). — Опубл.: 16 лип. 2022 р. — Podcast Link:: https://amazon.sjsu.edu/slisPod/colloquia/su22/symposium_ukraine.mp4. — Назва з екрана. *Відеозапис міжнародного симпозіуму про умови та послуги бібліотек у сучасній Україні (15 червня 2022 р.). Організатор заходу: Школа інформації Університету Сан-Хосе (SJSU iSchool). У рамках заходу із доповіддю «Бібліотеки Харківщини: незагоєні рани війни» виступили Наталя Петренко, директор ХДНБ ім. В. Г. Короленка та Людмила Глазунова, голова ХОВ УБА, заступник директора з наукової роботи ХДНБ ім. В. Г. Короленка, кандидат наук із соціальних комунікацій. Автори доповіді: Наталя Петренко, Ірина Карнаух, Людмила Глазунова.*
182.	**Ukrainian Libraries** during the Ongoing Russian-UkrainianWar, June 15, 2022 [Електронний ресурс] = Бібліотеки України в умовах російсько-української війни // SJSU iSchool of information. — Електрон. дані. — 2022. — 15 June. — URL: https://ischool.sjsu.edu/webcasts/ukrainian-libraries-during-ongoing-russian-ukrainian-war?fbclid=IwAR0Ik79vl6GoMarj1ooj2MnLwKQBUhZ59PAj9yi-Ggh24-kFVoOrz65YCmc (дата звернення: 30.12.2022). — Назва з екрана. *Доповідь представників бібліотек Харківщини на симпозіумі Школи інформації Державного університету Сан-Хосе: Наталі Петренко, директора ХДНБ ім. В. Г. Короленка, Ірини Карнаух, головного бібліотекаря НМРХДНБ ім. В. Г. Короленка, ЛюдмилиГлазунової, голови ХОВ УБА, заступника директора з наукової роботи цієї бібліотеки, кандидата наук із соціальних комунікацій.*
183.	**Voices from Ukraine :** Ukrainian librarians in the struggle against Russian invasion! April 6, 2022 [Відео ресурс] = Голоси з України: українські бібліотекарі в боротьбі з російською навалою! // YouTube. Lpen07. — Електрон. відеодані — 1 файл (1:28:37 хв.). — URL: https://www.youtube.com/watch?v=C8i31efMsn8, приватний доступ (дата звернення: 11.12.2022). — Опубл.: 6 квіт. 2022 р. ; Теж // UC Berkeley Library. — URL: https://www.youtube.com/watch?v=UgIcYkjnsF4 (дата звернення: 11.12.2022). — Опубл.: 14 квіт. 2022 р. — Назва з екрана. *Участь Н. В. Петренко, директора ХДНБ ім. В. Г. Короленка у двомовній англійсько-українській події, присвяченійдіяльності й стану бібліотек та інформаційної інфраструктурі України під час російського вторгнення.*
184.	**Yatsenko, Vladyslav.** Life in Kharkiv. A researcher's diary during full-scale war [Електронний ресурс] = Яценко, В. Життя в Харкові. Щоденник дослідника під час повномасштабної війни // Baltic Worlds Excerpt in Baltic Worlds. — Електрон. дані. — 2022. — № 1/2. —P. 11−15. — URL: https://balticworlds.com/a-researchers-diary-during-full-scale-war/ (дата звернення: 30.12.2022). - Published on Balticworlds.Com Baltic Worlds, Centre for Baltic and East European Studies (CBEES), Södertörn University on June 15, 2022. — Назва з екрана. *У щоденнику одного з жителів Харкова розповідається про події перших днів російського вторгнення в Україну, зокрема згадується ХДНБ.*

ДОДАТОК 9

ПЕРЕЛІК ОЦИФРОВАНИХ КОПІЙ ВИДАНЬ

№ з/п	Бібліографічний опис електронної копії видання	Адреса електронної копії видання	Мережа (+)		Доступ (+)	
			у мережі Інтернет	у локальній мережі	вільний	зареєстрованим користувачам
1	2	3	4	5	6	7
1.	Алчевская, Х. А. Из галицийской и нашей литературы / Христя Алчевская. — [Харьков : Типо-литогр. Р. Радомышельского, 1915]. — 12 с. — URL: https://elib.nlu.org.ua-/object-htm-l?id=13925	https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=13925	+		+	
2.	Алчевская, Х. А. Грезы / Христина Алчевская ; виньетка работы Х. Бекетовой. — [Харьков : Типо-литогр. Р. Радомышельского, 1916]. — 2, 52 с. — Без обкл. — URL: https://elib.nlu.org-.ua/object.-html?id=13924	https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=13924	+		+	
3.	Алчевська, Х. О. Мужицька дитина — Василь Стефаник / А-евська. – [Б. м. : б. в.], 1911. — 16 с. — URL: https://elib.nlu.-org.ua/object.-html?id=13923	https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=13923	+		+	
4.	Білий, В. Г. С. Сковорода. Життя й наука / Володимир Білий. — Київ : Друк. Військ.-ред. ради УВО, 1924. — 46 с. — URL: https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=13926	https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=13926	+		+	
5.	Возняк, М. Григорій Сковорода, славний український мудрець (1722–1794) / оповів Михайло Возняк. — Львів : з друк. «Діла», 1922. — [2], 24 с., 1 арк. портр. — (Народна бібліотека Просвіти ; ч. 14). — URL: https://elib.-nlu.org.ua/object.html?id=13927	https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=13927	+		+	
6.	Коряк, В. Д. До брами : зб. ст. / В. Коряк. — У Києві : [Друк. АТ «Петро Барський у	https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=13928	+		+	

№ з/п	Бібліографічний опис електронної копії видання	Адреса електронної копії видання	Мережа (+)		Доступ (+)	
			у мережі Інтернет	у локальній мережі	вільний	зареєстрованим користувачам
1	2	3	4	5	6	7
	Києві»], 1913. — 112 с. — URL: https://elib.-nlu.org.-ua/object.html?id=13928					
7.	Ерн, В. Життя і особа Григорія Сковороди / В. Ерн ; пер. з моск. мови Євгена Маланюка. — [Скальмежице (Польща) : табір інтернованих], 1923. — 60 с. — (Благодійне видавниче товариство «До світла» ; № 2).			+		
8.	Котович, А. Григорій Савич Сковорода, український філософ XVIII ст. / Анатоль Котович. — Львів : Молода Україна, 1924. — 48 с.: іл. — (Життєписи славних людей).			+		
9.	Методичні вказівки по організації та оформленню масової фотовиставки Т. Г. Шевченко «Життя та творчість» / Ін-т літератури Академії наук СРСР, Ін-т укр. літератури ім. Шевченка Академії наук УРСР ; склали М. М. Калаушин, М. М. Савіцька. — Ленінград ; Київ, 1939. — 30 с.			+		
10.	Проліс, М. В тенетах далечини : пам’яті Григорія Сковороди / М. Проліс. — Прага ; Берлін : Нова Україна, 1924. — 60 с.			+		
11.	Русова, С. Григорій Савич Сковорода : біогр. нарис / С. Р. [Софія Русова] ; пер. з моск. мови М. Л. — Катеринослав : вид. Союзу споживчих товариств, 1920. — 16 с.			+		
12.	Скалки життя : укр. декламатор : зразки творчості укр. письменників в поезії й прозі — для читання й декламації / впоряд. Сергій			+		

№ з/п	Бібліографічний опис електронної копії видання	Адреса електронної копії видання	Мережа (+)		Доступ (+)	
			у мережі Інтернет	у локальній мережі	вільний	зареєстрованим користувачам
1	2	3	4	5	6	7
	https://archive.org/-details/20220804_-20220804_1950#.					
18.	Книга пам'яті смт Пісочин / упоряд. В. О. Черноморець. — Харків : Водний спектр Джі-Ем-Пі, 2018. — 94 с. : іл. —Бібліогр. : с. 92. — URL: https://archive.org/-details-/20221018_-20221018_0918#.	https://archive.org/details/20221018_20221018_0918#	+		+	
19.	Лавров, И. И. Автобиография актёра Ивана Ивановича Лаврова (Барсукова) / [И. И. Лавров]. —Харьков : Тип. «Юж. края», 1895. — 65 с., 1 л. портр. — Отд. отт. из газ. «Юж. край». — URL: https://archive.org/-details/20220824_20220824_1442#	https://archive.org/details/20220824_20220824_1442#	+		+	
20.	Паночіні, С. С. Словник біологічної термінології / С. Паночіні ; Всеукр. акад. наук, НДІ мовознавства, Відділ термінології та номенклатури. — Харків : Рад. шк., 1931. — [4], 89 с. — (Серія практичних словників ; вип. 4). — URL: https://archive.org/details/20220824-_20220824_1452#	https://archive.org/details/20220824_20220824_1452#	+		+	
21.	Черноморець, В. О. Історія слободи Пісочинської. Кн. 1 / В. О. Черноморець. — Харків : Константа, 2005. — 236 с. : іл. — (Історія Пісочина). — URL: https://-archive.-org/details/1_20220824_20220824_1458#	https://archive.org/details/1_20220824_20220824_1458#	+		+	
22.	Черноморець, В. О. Історія слободи Пісочинської. Кн. 2 / В. О. Черноморець. — Харків : С.А.М., 2013. — 141 с. : іл. —	https://archive.org/details/2_20220909_20220909_0545#	+		+	

№ з/п	Бібліографічний опис електронної копії видання	Адреса електронної копії видання	Мережа (+)		Доступ (+)	
			у мережі Інтернет	у локальній мережі	вільний	зареєстрованим користувачам
1	2	3	4	5	6	7
	(Історія Пісочина). — URL: https://archive.-org/-details/-2_20220909_20220909_0545#					
23.	Черноморець, В. О. Однокласники : біогр. нариси / В. О. Черноморець. — Харків : С.А.М., 2011. — 99 с. : іл. — (Історія Пісочина). — URL: https://archive.-org/-details/20220824_-20220824_1455#	https://archive.org/details/20220824_20220824_1455#	+		+	
24.	Черноморець, В. О. Пісочинський Свято-Василівський храм / В. Черноморець. — Харків : Курсор, 2007. — 55 с. : іл. — (Історія Пісочина). — URL: https://archive.-org/-details/20220720_-20220720_0655#	https://archive.org/details/20220720_20220720_0655#	+		+	
25.	Журнал «Безвірник» за 1927, 1928, 1929, 1933 рр.			+		
26.	Збірник Узаконень та розпоряджень, 1923, №1−46			+		
27.	Збірник Узаконень та розпоряджень,1925, №1−28			+		
	Всього: 30 одиниць					

№№ з/п	Тематика (назва) виставки	Термін відкриття	Виконавці
22.	«Рецепти щасливої кухні»	21 лютого	ІБВ
	Виставки-перегляди		
1.	«Пандемія COVID-19: український контекст проблеми»	4 січня	СЦ
2.	«Українська філософія. Етапи розвитку філософської думки в Україні»	12 січня	ВОК
3.	«Основи теорії гендерів: юридичні, філософські та культурологічні засади»	17 січня	СЦ
4.	«З колекцій фонду документних пам'яток ХДНБ ім.В.Г. Короленка» (5 виставок-переглядів)	18, 21 січня, 3, 4, 9 лютого	НДВК
5.	«Престижна нагорода досягнень»: лауреати Нобелівської премії в галузі літератури	20 січня	ВЛІМ
6.	«Бухгалтерський облік у системі суспільного життя. Нові надходження періодичних видань з питань бухгалтерського обліку та аудиту»	24 січня	ВОК
7.	«Електромережі. ефективність використання, енергозбереження у сучасному світі»	26 січня	ВОК
8.	«Охорона праці — запорука життя»	27 січня	ВОК
9.	«Здоров'я жінки — запорука здоров'я нації»: нові випуски журналу «Жіночий лікар»	11 лютого	ВОК
10.	«Харків – серце слобожанщини»	15 лютого	ВУ
11.	«Лицарі українського степу»	15 лютого	ВУ
12.	«Інтелектуальний капітал. Ефективність економіки»	16 лютого	ВОК
13.	«Єдина рідна мова»: до Міжнародного дня рідної мови»	21 лютого	ВОК
	Віртуальні виставки		
	Цикл онлайн-виставок «Книга, що заслуговує на увагу»:		
1.	– «Різдвяні свята»	4 січня	ВОК
2.	– «Старий Новий рік»	11 січня	ВОК
3.	– «182 роки від дня публікації збірки поезії Т. Г.Шевченка «Кобзар»	24 січня	ВОК
4.	– «Чарівний світ музики»	1 лютого	ВОК
5.	– «Гра престолів». Серія творів Дж. Мартіна	8 лютого	ВОК
6.	– «Про любов» : до дня святого Валентина	8 лютого	ВОК
7	– «Ви можете бути щасливі — просто повірте в це»	22 лютого	ВОК

№№ з/п	Тематика (назва) виставки	Термін відкриття	Виконавці
8.	«Володимир Хавкін. Невідомий геній»	Липень	ВІП
9.	«Як стати винахідником»	Жовтень	ВІП
10.	«Із історії винахідництва: видатні вчені та винахідники Харківщини» (доповнено[5] о н. Н		

Формат, тематика заходів, організатори	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4
Всеукраїнський науково-практичний семінар«Нові бібліотечні сервіси та технології в інформаційному забезпеченні освіти» в межах Всеукраїнського фестивалю науки–2022 (організатори: ДНПБУ ім. В. О. Сухомлинського НАПН України та ін.)	26 травня	НМВ, ВЛІМ	
Конференція «Краєзнавці Черкащини: Україна переможе!» : до Всеукраїнського дня краєзнавця (організатори: Черкаська ОУНБ ім. Тараса Шевченка, Черкаська обласна організація Національної спілки краєзнавців Черкащини)	26 травня	ВСК	
Навчальний модуль «Підвищення доступу бібліотечних працівників до цифрових послуг» на базі Інституту післядипломної освіти Київського університету ім. Бориса Грінченка (ІПО КУ) та ДНПБ ім. В. О. Сухомлинського. Слухачка Л. П. Козоріз	27 травня	ВСК	Отримано сертифікат
Вебінар «Поняття та принципи технології «Перевернутого навчання» від Інституту післядипломної освіти Київського університету ім. Бориса Грінченка	10 червня	ВСК	Отримано 2 сертифікати
Міжнародний онлайн-семінар з критичної каталогізації у галузі літературознавства «Чи бувають дані об'єктивними?». Організатори: Інститут літературознавчих досліджень Польської АН, учасники Робочої групи бібліологічних даних при консорціумі DARIAH-EU (Інфраструктура цифрових досліджень для мистецтв і гуманітарних наук)	15 червня	ВСК	Так само
Тренінг «Цифрова безпека та державні електронні сервіси» (у рамках курсу «Цифрова грамотність для бібліотекарів»; реалізували ГО «Запорізька бібліотечна асоціація», Запорізька ОУНБ).	13 червня	ВСК	
Міжнародний Symposiumon Library Conditions and Services in the Contemporary Ukraine. «UkrainianLibrariesduringtheOngoingRussian-UkrainianWar». (організатор: Школа інформації Університету Сан-Хосе (SJSU iSchool), штат Каліфорнія). Участь, перегляд запису	15 червня	Дирекція, відділи	
«Перейменування»— публічне обговорення змін у назвах бібліотек України (організатор: УБА; за участю бібліотечної спільноти, представників УІНП, фахівців з урбаністики та креативного сектору)	16 червня	Дирекція, відділи	
Всеукраїнський форум «Посилення ролі бібліотек в популяризації е-демократії» (організатори: Запорізька ОУНБ, Запорізька бібліотечна асоціація)	23 червня	НМ,ІБВ, ВУ, ВСК, інші	8 сертифікатів

Формат, тематика заходів, організатори	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4
Відкрите засідання Ради з питань розвитку бібліотечної справи при МКІП «Актуалізація бібліотечних фондів в умовах військової агресії російської федерації». За ініціативи МКІП та Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики	24 червня	Дирекція, відділи	
Онлайнова подія «Бібліотеки та музеї як безпечний простір для діалогу та інформаційної грамотності». Захід організовано в межах Форуму ООН високого рівня з політики сталого розвитку Міністерством культури Латвії у співпраці з Міжгалузевим координаційним центром, Латвійською національною комісією у справах ЮНЕСКО, Латвійським національним комітетом Міжнародної ради музеїв (ICOM) та Міжнародною федерацією бібліотечних асоціацій та установ (IFLA)	13 липня	ВСК, інші відділи	
Платформа громадянської освіти від Відкритого університету Майдану. Онлайн-курси УБА за підтримки Програми ООН із відновлення та розбудови миру: «Бібліотека – відкритий публічний простір», «Бібліотеки у досягненні цілей сталого розвитку»	Липень	ВУ	
Проєкт «Lib:продовження». Бібліотека — місце сили української громади: відновлюємося, щоб стати кращими (реалізується БФ «Бібліотечна країна» за підтримки програми Black Sea Trust фонду German Marshall Fund у партнерстві з УБА)	Серпень	НМР	
Онлайн- курс із книжкового маркетингу. За програмою House of Europe в Україні	Серпень	ВУ, ВСК, НМР	Отримано 4 сертифікати
Навчальний дистанційний курс «Мультиплатформна бібліотечна журналістика. Інстаграм: базові навички».У межах проєкту «Школа бібліотечного журналіста» ХДНБ ім. В. Г. Короленка	8−21 серпня	Відділи	Отримано 9 сертифікатів
Науково-практичний онлай-семінар «Дистанційні бібліотечні послуги в умовах воєнного стану»	18 серпня	НМР, ВУ, ВСК	НБУВ
Публічнеобговорення «Російська література в публічних бібліотеках України». Організували і провели УБА спільно з ГО «Бібліотека майбутнього»	19 серпня	Дирекція відділи	
Всеукраїнська наукова конференція «Українська історична та культурна спадщина під час військової агресії РФ: досвід, виклики, загрози» (організатори: МКІП, УБА, ОННБ)	23 вересня	ВУ, відділи	
Міжнародна педагогічна онлайн-конференція «Навчання під час війни. Як не допустити освітньої катастрофи» (у рамках презентації проєкту «Навчання без меж»; організатори: видавництво «Ранок», за підтримки МОН України)	30 серпня	ВУ	

Формат, тематика заходів, організатори	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4
Онлайновий ознайомчий курс «Ankommen in der Biblio the ksarbeit in Deutschland» Організатори: Інститут бібліотечних та інформаційних наук Гумбольдтського університету (м. Берлін), бібліотечна спілка «Бібліотека та інформація», міська бібліотека району Pankow (м. Берлін). Долучилася завідувачка сектору І. В. Торно.	12–28 вересня	ВІП	Отримано сертифікат
Стратегічна сесія для переміщених бібліотек«Як в умовах війни задовольняти потреби наших громад?» (у межах проєкту «Lib: продовження. Відновлюємося, щоб стати сильнішими. Бібліотека — місце сили української громади», за підтримки Black Sea Trust — German Marshall Fund)	28 вересня	НМР	
Науково-методичний семінар «Бібліотека та російсько-українські інформаційні війни» (організатор: Інститут бібліотекознавства НБУВ)	29 вересня	НМР, ВУ, ВЛІМ, відділи	
Бібліотечний марафон «Бібліотека і війна: тримаємо стрій!» (організатори: НБУ імені Ярослава Мудрого, ВГО УБА).Перегляд відеозапису сесій на каналі НБУ ім. Ярослава Мудрогоhttps://www.youtube.com/@mudryilibrary	30 вересня	Відділи	
Курс публічних лекцій «Формування українського етносу та нації» (організатор:ОННБ)	Вересень	ВУ, відділи	
Майстер-клас «Від ре дизайну інстаграму до 10 тисяч переглядів уТікТок. Ребрендинг соціальних мереж Запорізької обласної наукової бібліотеки за 11 місяців». Брали участь фахівці 9 відділів	3 жовтня	ІБВ, НМР, НВВ, ВСК, ВІП, інші відділи	Отримано 13 сертифікатів
Онлайн-семінар «Психологічна підтримка та взаємодія з користувачами бібліотеки у кризових ситуаціях під час воєнного стану» (проєкт «Бібліотеки як безпечне місце», організатор УБА)	26–27 жовтня	Відділи	
XXV Всеукраїнська науково-практична конференція «Короленківські читання 2022» на тему «Бібліотеки, архіви, музеї в умовах війни». Участь, перегляд відеозапису конференції	26–27 жовтня	Відділи	
Онлайн-лекція «Як читати новини під час війни. Практичні поради» (організатор: УБА)	27 жовтня	ВУ, відділи	
Секція «Бібліотека на допомогу особам з інвалідністю та людям похилого віку» (конференція ВГО УБА) (Рівненська ОУНБ)	15 листопада	ВУ, відділи	

Формат, тематика заходів, організатори	Термін виконання	Виконавці	Примітки
1	2	3	4
Міжнародна наукова конференція «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку»). Секція «Документально-комунікаційні структури суспільства: теорії, стратегії, інновації»(організатор: ХДАК)	17−18 листопада	ВУ, НДВК, інші відділи	
«Форум міжнародного партнерства для бібліотек» (у межах проєкту «Lib: продовження»). Участь, перегляд відеозапису форуму	17 листопада	НМР, відділи	

БЕР	бібліографічні електронні ресурси
БЗ	бібліографічний запис
ГО	громадське об’єднання / громадська організація
ДА ВГ «Основа»	Дистанційна академія видавничої групи «Основа»
ДАХО	Державний архів Харківської області
ДБУ для юнацтва	Державна бібліотека України для юнацтва
ДНПБ	Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського НАПН
ДУБ	Державний університет біотехнологій
ЕК	електронний каталог
ЗВО	заклад вищої освіти
ЗМІ	засоби масової інформації
ІФЛА	Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ
КЗВО	комунальний заклад вищої освіти
МКІП	Міністерство культури та інформаційної політикиУкраїни
МС УБА	Молодіжна секція УБА
НБУ	Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого
НБУВ	Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
НІБУ	Національна історична бібліотека України
НТУ «ХПІ»	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
ОВА	обласна військова адміністрація
ОННБ	Одеська національна наукова бібліотека
ОП	обов’язковий примірник
ПЗ	програмне забезпечення
ООМЦКМ	Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва
ОУНБ	обласна універсальна наукова бібліотека
СК	систематичний каталог
СКС	систематична картотека статей
УБА	Українська бібліотечна асоціація
УДК	Універсальна десяткова класифікація
УІК	Український інститут книги
УІНП	Українського інституту національної пам'яті
УКФ	Український культурний фонд

ХГБ	Харківська громадська бібліотека
ХДАК	Харківська державна академія культури
ХНМУ	Харківський національний медичний університет
ХОБЮ	Харківська обласна бібліотека для юнацтва
ХОВА	Харківська обласна військова адміністрація
ХОВ УБА	